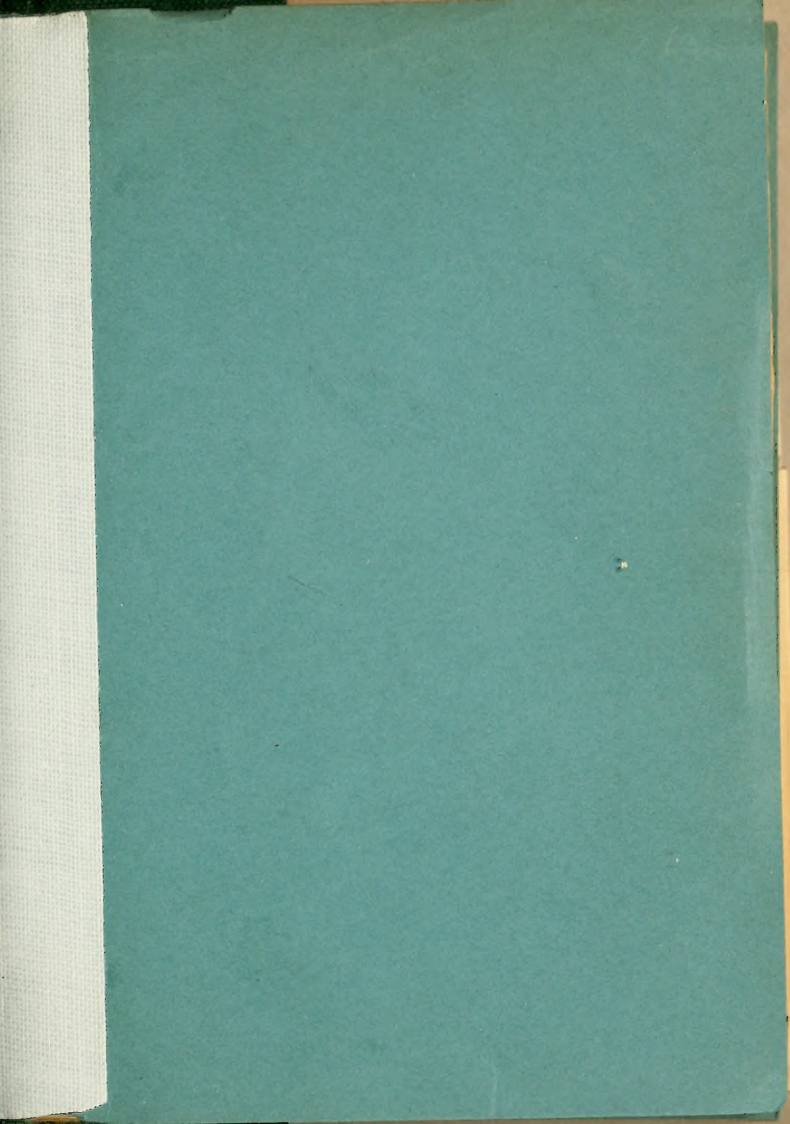

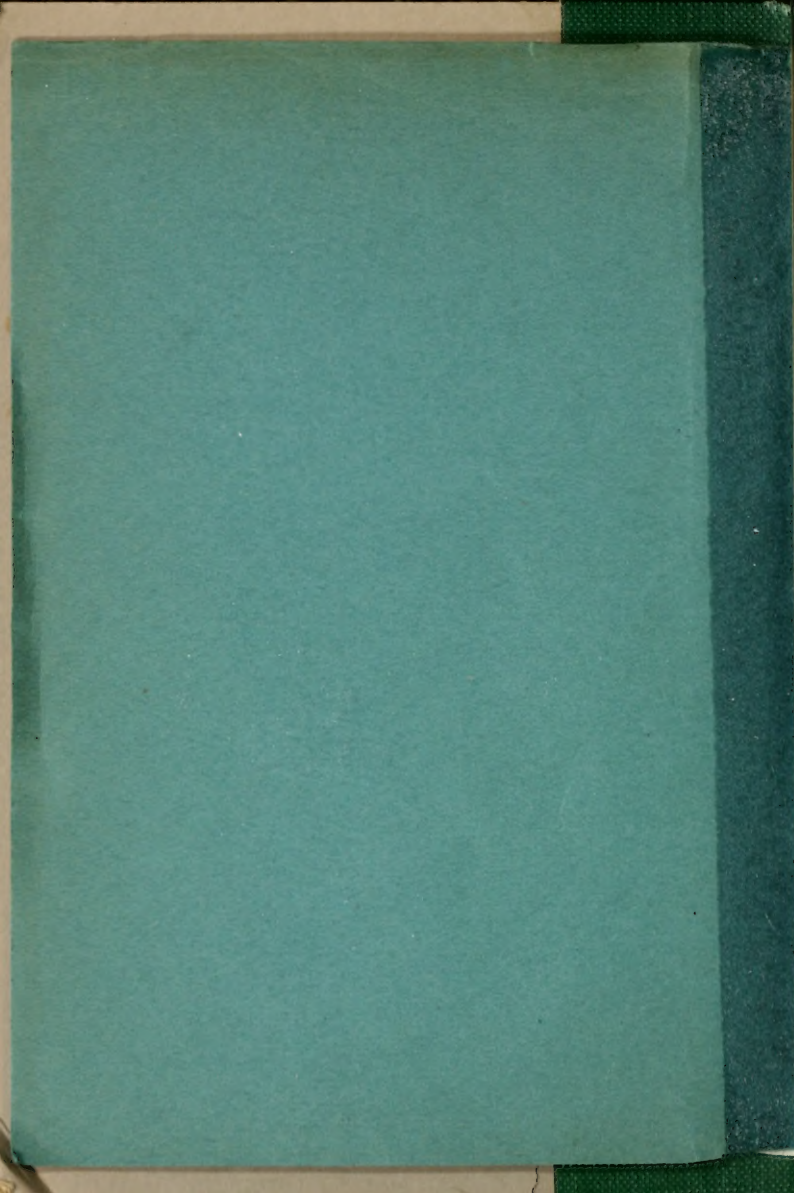
PL

248

F35Z6

اولان سوزلرینه مة ابل لالام کویا پی
 اکلندیرمک ایچون فسنی هوایه اتمق
 وطاقلا قیلیمق نوعندن اجرا ایلدیکی
 مسخره لقلر بالعکس نفرتمی موجب اولور
 ایدی . سلیمان اغانک پک زیاده مشغولیتی
 اولوبده بنمله اشتغال ایدهمیه جکی زمانلرینی
 پدرك پرده سی یاننده بکله یین اغالرك یاننه
 براقور ایدی که بن اوراده پک اوصلی اوله رق
 اوتورر ایدم . واقعا بوادمردن دخی
 سلیمان افا قدر خوشلانه مز ایدیسهمده
 لالام ومؤخرأ انک عزلیله پیدرپی یرینه
 اقامه اولنسان دیکر لالار قدر بیزار دخی
 اولمز ایدم . هله او یوندن او یونجاقدن
 هیچ خوشلانمز ایدم . بکا کوزل شیلر
 سویلنملی بنده انلری دیکله ملیم . سلیمان

یابه جق ایتمش کبی بینیجیلکه دائر بر چوق
 معلومات و تفصیلات ویرر و بی مرکب
 اوزرینه قویه رق بر طرفدن کنیدیسی و دیگر
 طرفدن لالام اولان آدم طوته رق یالکمز
 باشمه دیزکین قوللاندر مغه آلیشدر
 ایدی . سوز صره سی کلش ایکن شونی ده
 ایضاح ایدیم : بکا صورت مستقله ده
 بر لالا تخصیص ایدلمش ایسه ده بن او آدمی
 هیچ سومامش ایدم . مرکب ایله کیتدی کمز
 زمان سلیمان اغا بن قوجاغنده اوله رق
 مرکبه بینر ایدی ده لالا اولان آدم ساییس
 کبی پیاده اوله رق آرقه مزدن کلور ایدی .
 لالادن نصل خوشلانیم که ساییان اغانک
 انکلیرلرک فرانسزلرک احوالنه دائر معلو .
 مات ویرمک درجه سنده مراقبی . مستجلب

کورتور رایکن بیله یانندن آیرلمق ایسته میهرک
 برابر کیدر ایدیسه مده وظیفه سنی کمال جدیت
 و رسمیتله ایفا ایدن بو آدم بنی انجق قویه
 قدر کورتوروب اوراده قو طیشاروسنده
 بر اقور ایدی ده چیقدیغی زمان یینه برابرجه
 قهوه او جاغنه کلور ایدک، بو آدمک بکا
 سویلیدیکی سوزلر ایچنده بعضاً پک مهم
 بحثلر دخی اولور ایدی، سلاحلرک انواعنه
 و صورت استعماللرینه وارنجیه قدر
 اکلاتور ایدی. بکا مخصوص بر بیاض بغداد
 مرکبی وار ایدی که اسمی « ابوجاموس »
 ایدی. سوقاغه چیقدیغمز زمان سلیمان اغا
 بو مرکه بینر و بنی ده قوجاغنه آلور ایدیسه ده
 صکره بنی یالکز بیندیر مکه دخی غیرت
 ایتمه باشلامش ایدی. کویا بندن بر آمازون

والی دائرہ لری معلوم یا . قہوہ جی باشی
 توترنجی باشی کبی برچوق رؤسا و بونلرک
 ایکنجیلری یماقلری فلان ده بولنہرق
 دائرہ لری پک غلبہ لک ایدی . اما بن سلیمان
 اغادن بشقہ کیمسہ دن خوشلانمز ایدم . لکن
 بو آدم حقیقہ^۱ خوشلانہ جق بر آدم ایدی .
 کندیسندن نہ صورار ایسہم جواب
 ویردیکی ایچون خوشلانور ایدم . بنم ایله
 مصاحبہ دن اصلا اوشنمز ایدی . پک چوق
 عثمانلیق ایتمش اولدیغدن کزدیکی یرلری
 کوردیکی شیلری اکلاتور ایدی . استغراب
 اولنہ جق احوالندرکہ مؤخرآ تقدیر مه
 کورہ بو آدم حد ذاتندہ پک آز لقردی
 سویلر بر آدم اولدیغی حالده بنم ایله اوزون
 اوزادی یہ قونوشور ایدی . پدرہ قہوہ

ایده لم دینه بر چو جغک قوه حافظه سی هانگی
 یاشاره قدر نه یولده خاطر اتی محافظه
 ایده بیلدیگی مسئله سنک بقیه سی اولق اوزره
 حلبده مدت اقامت لری نه یولده تخطر ایلدکلر -
 ینه دائرینه کندی قلملر ندن چیقان سوزلری
 بوجه آتی نقلده دوام ایده لم :

« حلبی پک ایی خاطر لایورم . حکومت
 دائره سی وانک حرم طرفی کنیش و پک
 کوزل ایدی . زمانمک بر چوغنی سلاملق
 طرفنده کچورر ایدم . بکا مخصوص آریجه
 بر لاله وار ایدی . لکن بن او آدمی هیچ
 سومر ایدم . پدرك سلیمان اغا نامنده کی
 قهوه جیسندن خوشلانور ایدم . اکا اولان
 دوشکونلکمندن طولای زمانمک اک چوغنی
 قهوه اوجاغنده کچورر ایدم . اوزمانکی

نصل کیتدی کمزی بیلمیورم . یالکنز دکنز
یولجیغنده برقاره یتاغنک منظره سی بنی
صیقدیغی جهتله بر آنی برده قره
یولجیغنده صیقنتیلی برخان اوطة سنک
صفه سنی و والده مک « بز بوراده نصل
کیجه بی کچوره جکنز ؟ » دیدیکنی خاطرلیه-
بیلیورم . لکن بورالره نصل کلدک و صکره
اورالز دن نصل چیقوب حلبه واردق
اورالرنی هیچ بیله میورم »

فاطمه علیله خانم افدینک بوصورتله
سن طفولیتلارنده حلبه قدر سیاحتلری
پدر عالیلری جودت پاشا مرحومک حلب
والیلکنه تعیین بیوزیلهرق اصول جدیده
ولایتی تأسیس ایچون اورالره کیمش
اولملاری مناسبتله وقوعه کلدیکنی اخطار

حلبه کیتمزدن بر از اولجه استانبولی در خاطر
 ایدیورم . لیکن نصل ؟ روم ایلی حصا -
 رنده کی یالیزده یالکز قونک او کنده بردکن
 کنارینی ! یالینک بشقه هیچ بر طرفنی یلمیورم
 استانبولده کی اوده دخی بر صفة ایله او طه
 قپولری کوزلر مک او کنسه کلیور . برده
 بر او طه که بزه مخصوص اولان او طه اوله جق .
 بر باجی بردادی برده کوچک خلایق باجی
 بنی اوینا تمق ایچون او طه ده هو پلاتور ایدی .
 صکره او وفات ایدنجه انک عجمیسی اولان
 دادیم و کوچک خلایق ایله قالمشم . لیکن
 شو هنکا مده پدر می و والده می بر درلو تخطر
 ایده میورم . آنلری انجق حلب خاطر لری
 میاننده بوله یلمیورم . حلبه اوچ یاشمده
 کیتمش بش یاشمده استانبوله عودت ایتشم .

و مناظره سبق ایتمش ایدی . انسانک
 چو جقلاغنده مصادف اولدینی شیرلی حافظه-
 سنده ده از یاده محافظه ایده بیلدیکنی مشارالیه
 ادعا ایدرک اثبات مدعایه مدار اولمق ایچون
 دخی کندی نفسنده کی تجارینی یازمش
 ایدیلرکه تمام بورایه نقلی مناسب کور و ولکله
 ایشته بروجه آتی نقل ایدیورز ؛

« فکریمی ماضی به طوغری صالدر-
 دیغمده فکرم اوچ یاشمده کی زمانه قدر
 واریور . اندن ایلر و سنی تخطر ایده میورم .
 بزم طوغوب بیودیکمز عالمده چوجقار
 پدرلرینک والده لرینک یانلرنده قوجاقلرنده
 بیومزلرکه بو بایده پدر و والده دن معلومات
 کافیه آله بیلیمک ممکن اولسون ۱۲۸۲
 سنه سنده اوچ یاشمده ایکن حلبه کیتمشیز

ایتمک و بوصورتله صوصدرمق ایچون
 «مهیی اومماجی یدی» دیرلر ایمش اما
 کندیسسی «بن مهنسی ایسته مم . ننه می
 کتیریکز . بن ننه می ایسترم» دیر وکیجه
 کوندوزاومماجی یه لعنت ایندرک یالکنز مهنسی
 ییمیوبده ننه سنی دخی اکل ایتمسنن طو .
 لایی فریادلر فغانلر ایلر ایمش . غریبدرکه
 خانه خاقتی سوت والدهیی کورر ایسهینه
 مهیی ایستر خوفیله چوجغک آرزوسنی
 اجرا ایتمزلر ایمش . سویلدیکی سوزشلی
 سوزلر اوزرینه کندیلری دخی اغلارلر
 ایمش ددینه سوت والدهیی چوجغه کوستر .
 منزلر ایمش .

قوة حافظه یه دائر بر اراق فاطمه
 علیه خانم افندی ایله آره مزده برنخاברה

خدمات مخصوصه سی دادیلره دایه لره حواله
 اولنمش ایدی . کرك بونلرك و كرك عائله .
 سنك اخبار لرینه کوره بو طفل نوسال
 سائر چوجقاره نسبتله پك تیز یوریمش و پك
 چاپك سویلمش همده او یله یاریم یامالاق
 بر تکلم طفلانه دکل . قدرت تکلمی پیدا
 ایدر ایتمز پك فصیح اوله رق سویله بی
 ویریمش . ایکی یاشنه طوغری سوتدن
 کسیدبکی زمان اکثریا عادت اولدیغی اوزره
 چوجغه مہمی اونوتدیر مق ایچون سوت والده .
 سندن آیرمشلر . بومفارقندن متحصل
 اولان کدرینی خانه خلقنه او قدر فصیح
 وسوزشلی بر اسان ایله بیان ایدر ایمش که
 دیکلینلرك کوزلرندن تأثر یاشلری ترشح
 ایدر ایمش ، گویا کندیسینی ممدن مایوس

ایده بیلمسی بویله انجق بعض فرصتگر
 و مناسبتر دو شمسنه متوقف قاله جغنی کور-
 نجه براز متأثر اولور لر ایسه نابجا کوره میز .
 فقط مدار تسلیت اولق اوزره دیرزکه
 بو جهندن بزم کبار من اوروپا کبارندن
 پک چوق زیاده بختیار در لر . زیر اورو-
 پاده چوق قلمی کندی خانه لری درونلرنده
 بسیلین کبار دخی بالنسبه آزا اولوب بر چوق لری
 خار جده و حتی کویلرده تدارک ایلدکلری
 سوت والده لره اطفالی تسلیم اتمکی آنلرک
 صحتلرینه دها موافق بولور لر که بو حالده
 جکر پاره لر یله ملاقات فرصت لری ده از زیاده
 سکر کشمش اولور .

ایشته فاطمه علیه خانم افندی دخی
 بویله اولاد کباردن اونوب ایلك سنه لرنده

فوادینی کورسون سوسون اوپسون قوقلا-
 سون صفالانسون دیه والدسنک آغوشنه
 ایصال ایدرلر ووالدهلر دخی جکرپاره سنی
 انجق بوزمانلر کوره بیلورلر . هله وکلای
 فحام دولت عالیهدن اولمقدن فضله برده
 رجال علمیه وادیهدن بولمقدن ناشی امور
 مأموره سندن فضله قالان زمانلرینی یامطالعه
 ویاخودتألیفه حصر ایدن جودت پاشا کبی
 بر پدر ایچون ایلك سنبن عمری ایچنده
 بولنان اولادینی زیارت فرصتلی ده از
 دوشر شیاردن اوله جنی درکاردر . مرتبه
 مدنیه سی وضعیانه اولوبده عائله سعادت
 تامه سنی اصل اولادک آغوش ابویننده
 یتشدرلمسی یولنده آرایوب بولان بختیارلر
 کبار عالمنده والدینسک اولادیله ملاقات

البرلیله بشیک ویا سالنجاغه قویه رق صدر
 شفقتنده ادخار ایلدیکی غذای شیرینی اغز -
 ینه ویروب طویورنجیه قدر بکله مک و اویقو -
 سنی دعوت ایچون حزین نغمه لرله نئی
 چاغرمق و کیجه چوجق او یانه جق اولسه
 کندی طاتلی اویقوسنی فدا ایدرک یا وروجنی
 باغرینه باصوب امزیرمک و یاری او یور
 و یاری او یانیق بر جالده صایقلامق نوغندن
 نینلر میرلدانمق کبی شیرل کبار عالمک والده لری
 ایچون حقیقه ممکن اوله میه جق احوال دندر
 خدمات مذ کوره بی چوجغک خدمتسه
 مؤ کل اولانلر ایفا ایدرک غایتی یا وروجغک
 کیفی برنده اولوب ده کل بکزی خندان و کوزل
 کوزلری لمغان اولدیغی زمانلر والده سنک
 دنجی حال ووقتی مساعد ایسه محصیول

ایدن خدمه نك تعینیه بونلر ك كندیلرینه
 مخصوص اوله جق او طه یه اقامه ای دملرندن
 عبارت قالور. بویله برچـ و جفك سنین
 عمرندن برنجی و ایکنجی و اوچنجی سنه لر
 حقیقه پك ده شایان قید و تذکار شیلر
 بولنه مزكه یازلسونلر . کلنلری کیدنلری
 چوق وزیرانه مشیرانه برخانه یه ریاست ایدن
 خانم افندی اویله اورته حاللی خانملره
 قیاس قبول ایده میوب خانه یه ریاست
 وظیفه سیله او قدر مشغول بولنورکه اولـ
 دینه نظارت ایده بیله جکی زمانلر پك
 محدود قالور. بناء علیه بو کعبده بولنان
 والدهلر اویله آحاد ناسدن اولان والدهلر
 کبی چوققلرینی قوجاقدن دوشـ ورمامك
 و قوجاقدن ایندیردیکی چوجغنی کندی

طفولیت

۱۲۷۹ سنه هجریه سی ربیع الاخرینک
 یکر می یدنجی صالی کیجه سی (که ۱۸۶۲
 سنه میلادیه سی تشرین اولنک طقوزنجی
 کوننه مصادفدر) استانبولده مرحوم جودت
 پاشانک صلبندن بر قز چوجق تولدایده رک
 «فاطمه علیه» تسمیه اولنمشدر.

بو یله کبار عالمده وقوعه کلان تولدات
 حقهده ایلك ویر یله جک خبر لر هپ بر
 قالبدن دوکمش اولور لکه انلر دخی طفل
 نوزاده سویت والده ودادی کپی اقتضا

قارئلرمزه اویله براعتاد قاب ایله بالتقدیم
 مطالعه سندن هم پک مستفید وهم پک
 متلذذ اوله جقلرینی بلاخوف ولا تردد
 تأمین ایلرزه . احمد مدحت

حقیقه اک بیوک مشکلاتدن اولدیغی و بوبابده
 آره مزده پک چوق مخبرات جریان ایلدیکی
 حالده نهایت موفق اوله بیلمشزدرکه ایشته
 کوکلزک بو آرزوسنه نائلیمز بزجه بو اترك
 اصل مکمایتنی تأمین ایتدی حکمنی المشر
 چونکه بو ترجمه حالده خارجدن بر محررک
 مقتدر اوله بیله جکی تحقیقاتی و او تحقیقات
 اوزرینه اقتضا ایدن محاکات و تقدیراتی
 کندی قلممز ایله یازدیغمز صروده محرره
 مشارالیه یاه کندی قلمی ایله سویلتمک
 ایستدیگمز شیرلی دخی او وجهله سویلتمکه
 موفق اوله بیلدک که بو طر نوینده بز اثر
 عثمانلی لسانیه هنوز یازلمش اولدیغی کبی
 لسان عثمانیدن بشقه بر لسان ایله دخی
 یازلامش اولمسندن امین بولنه رق بونی

ترجمه نك كندی قلميله يازديره لم . زيرا بر
 طاقم احوال واردر كه بالكليه شخصيت
 و خصوصيت لرندن طولايي انلري هر حانده
 بيانجي صائيله جق اولان بر قلم يازه مز .
 كشينك ترجمان حالي اولان كندی قلمی
 ايله يازلمسی او خصوصيات و شخصياتك
 تقدير اهميتنی اصل تأمین ایده بيلور . بواسته
 نه مشكل ايشدر ! فاضله مشارالها پاك ده
 متواضعه اولديغندن كندی حقه نده كي
 تقدير اتی سوزك بحق طوغر بسيدرديه
 تاقی يه امکان كوريله مز . مطلقا تفريظ
 ايدر . تواضعك بی لزوم اولان بودرجه .
 سندن منعه قالقيشيله جق اولسه محويتده
 درجه افراطه وارر . شو افراط و تفریطی
 بر طرف ایده رك حد اعتدالی بولدير مق

تصميم ايلديكمز زمان فاطمه عليه خانم افدى
 حضرت تلرينك بوكا معاونت يولنده بر لطف
 مخصوصى ده استدعايه جسارت الهرق
 بر چوق مواد ومسائل حقنده ايضاحات
 وتفصيلات ايسته دك. كنديلرى دخی دريغ
 لطف وهمت بيورمديلر. بونى انكار شويبه
 طور سون تحميداً تشكراً اعلان ايله ده
 افتخار ايدهرز. زيراشمدى به قدر كندى
 نشأتلى حقنده برخيلى سنه لك مخبرات
 نتیجه سنده پيدا ايلمش اولديغمز معلوماتى
 بوصوك مراجعتمز ايله اتمام ايتامش اولسه
 ايدك شواثرى تام كوكلمزك ايستديكى قدر
 مكمليت ايله يازمش اوله من ايدك. كوكلز
 ايسته يور ايدى كه بو اثرى كنديمز يازديغمز
 حالده ايجاب ايدن يرلرينى دخی صاحبه

اطرافلیسنه موفقیت بو عبد عاجزدن بشقه
 هیچ کیمسه یه میسر اوله میه جغنی دعوی
 ایده بیلورزه. زیرا ترجمان حقیقته درج ایله
 نشر و اعلان قلمش و برچوقلری ایسه
 هنوز نشر ایدیله مامش بولنان الی یدی
 سنه لک مخابرات ائنا سنده هر مناسبت دوشد کچه
 محرره مشار الیه انک صورت نشأتلری حقنده
 یک چوق حقایقه و قوف استحصال ایلمش
 اولدیغمز کبی منسوب اولدقلری ذواتدن
 و حتی پدر بزرگوارلری جودت پاشا
 مرحومدن دخی برچوق شیر تحقیق
 ایلمش بولندیغمز دن بو بابدلک زیاده واقف
 آدم آرانورده کندیمزی کویسترر ایسه ک
 رد اولنه میه جغمزه امنیتمز برکالدیر .
 واقعا انکار ایده میز که بو اثری یازمنی

طولانی متحصل اولان مراقی دافع
 واولباده حصول اطمینانی مستلزمدره.
 منفعت حصولی ده محققدره. چونکه مشارالیه
 حقلرنده اجرا ایلدی کمزرتبعات بسیقو-
 لوژی یعنی خواص روحه وپداغوژی
 یعنی تربیه اطفاله متعلق اولوب سائر
 قالدینلر دخی برر فاطمه علیه خانم اولمق
 هوسنه دوشدکری و پدرلری قزلرینی
 اوصورتده یتشدرمک ایستدکری حالده
 بوامنیه نك حصوله نه لر مانع اولدیغی
 ونه کی احوالک حصول امنیه یی تسهیل
 ایده جکنی کوره رک مطلوبه وصول یولنی
 تأمین ایلمش اوله جقلردره. اما فاطمه علیه
 خانم افندی حضر تلرینک صورت نشأتلرینی
 بووجهله یازمق ایچون تحقیقک بو قدر

ویریان معلومات ساده دن نه چیتار؟ ایلروده
 بر مؤلف بر فیلسوف قومق ایچون دکل آ
 لوازم ضروره علمیه سنک تحصیلنده بیله
 کرک زمان و کرک مکان حسیله تسهیلات
 لازمه دن محروم اولان کبار زاده بر قادینک
 شودرجه عالیه و قوف و اطالعه احیان
 صعودنده برابرنده بولنیور مشجه سنه یقین
 حاصل ایتدیردک توضیحات و تفصیلاته
 دسترس اولمایدرکه بوتبع لطیفدن حصولی
 مأمول اولان ذوق و منفعت استحصال
 ایدیله بیلمش اولسون.

اوت بوتبعدن هم ذوق هم منفعت
 حصولی محققدر. ذوق حصولی محققدر!
 زیرا بادیء نظرده محال کبی تلقی اولنان
 برشینک کیفیت امکاتی کورمک بوندن

احوالی اولوق شرفی بزه توجه ایدمه جکدره،
 زیرا بعض عرب وانکلیر و امریقان
 غزتلهری مشارالیهانک ترجمه حاللرینه
 دائر تحقیق ایدمه بیلدکری شیلری بزدن اول
 تحریر ونشر ایتشلردر. هله شیقاغوسر-
 کیسنده تشهیر ایدیلن ائارندن طولایی
 امریقان غزتلهرینک پک چوقلری مشارالیه
 حقنده ترجمه حال یوللو برچوق مقالات
 تقدیریه درج واعلان ایلمشاردر. لکن
 فاطمه علییه خانم افدینک فلان وقت فلانجه
 ذاتک صابندن تولد ایدرک — پدرینک -
 مأموریتلری مناسبتیه — فلان وفلان
 یرلره سیاحت ویردکلرینه وفلانجه ذات
 ایله بالتزوج الیوم شوقدر اولاده مالک
 اولدقلرینه وسائر بویولده کی حاللرینه دائر

ایدی . ذات علیالریبه حاصل اولان منا .
 سبتمز حصوله کما مش اولسه ایدی بزدخی
 بونشاته احتمال ویره مزایدک ، بعض ذوانک
 ذهابلری وجهله کنسدی ناملرینه منتشر
 اولان آنارک مسندو مستعار اولدقلرینه قدر
 بزدخی ذاهب اولور ایدک . بناء علیه ایشته
 استتمات طبیعت وشواز خلقتدن محدود
 اولان برذاتک صورت ونشأتی حقدنه
 ویریله جک تفصیلاتک ارباب تابع نزدنده
 بر اهمیت فوق العاده ایله تالی اولانه جغنه
 شبهه ایدمه دیکمز ایچون فاضله مشار الیه انک
 صورت نشأتلری حقدنه جمع و اتیان معلوماته
 لزوم کوردک .

مع هذا اعترافه مجبور زکه فاطمه علیه
 خانم افندی حضر تلرینک ایلك مترجم

قولای قولای احتمال ویریلدیمه جک اولان
 عجایب مستبعده دندر . بونی بز دخی تسلیم
 ایدرز . زیرا الیوم اوروپاده اولاد انانک
 دخی عینیله اولاد ذکور کبی تعایم و تربیه لری
 ایچون معارف ابتدائی دن معارف انتهاییه
 قدر مؤسسات تدریسیه نك کافه سی اکمال
 ایدلش وقادینلر دده طیب و اووقات
 و مهندس و سائره دیپلومالری ویرلمکه
 باشلامش اولدیغی حالده حکمت و علوم
 و ادبیات اساسی اوزرینه بنای محاکات
 ایدرک میدانه اثار نفیسه وضعیله اثبات
 اهلیت و لیاقت ایتمش یالکز بر قاج قادیندن
 بشقه اوروپاده بیله کیمسه کوریه مامسنه
 مقابل بزده بویله بر محرر نك ظهوری
 طبیعت زماندن مأمول و منتظر اوله من

صفتیست بعد اولدقلری کی اوزمانلر دخی
 عمومی درسارده قادینلر بووجهله حاضر
 اوله رق درس استماع ایدرلرایدی . رحله
 تدریسده برقادین جالسه اولوبده کنج
 وکوزل دخی اولور ایسه اوکنه شمدی
 « پاراوانا » دیدیکمز سسرلرکی برپرده
 قونیه رق تقریر وتدریس ایلرایدی . لکن
 احکام ازمه متبدل اولدیغدن شمدیلمده
 بویله برحال تصویره بیله صیغه مز . فاطمه
 علیه خانم افندی ایسه معارف نسوانیه مزک
 شمدیکی درجه انتظام وترقیسنی دخی
 هنوز اکتساب ایتماش اولدیغی برزمانک
 اولاد اناشدن اولوب بونلر میانندن
 فضیلتیناهان رجالی حیرتده براقه جق اصحاب
 علم وارباب قلم ظهورایدی ویرمسی فی الواقع

دلالت ایدہ جکی وجہلہ بود فتری یازمقدن
 مقصد من بزم عثمانلیق عالمزده بر محرره نك
 صورت نشأتی کوسترمکدر که بزده بویله
 بر محرره نك یتشه بیلمسی حقیقه پک چوق
 کسه لرك حالادخی امیدایده مدکری عجایب
 مستبعده دن اولسیله اووایدہ تحریک
 ایدیله جک خامه بوشیره اتعاب ایدلمش
 صایله من .

اوت ! اسلامده واقعا برچوق نسوان
 فاضله یتشمشدر . حتی برچوقلری تدریسات
 عمومیده بولنهرق رجالدن اولان بعض
 علمای اعلام بیله آنلردن تلمذلریله افتخار
 ایلمشلردر . لکن اوزمانلرك صورت
 وشرائط تدریسیه سی بشقه ایدی . شمدی
 جوامع شریفهده قادینلر ارکلرک ارقه سنده

افاده

بواثری یازمقدن مقصد من کریمه
معنویه من فاطمه علیه خانم افندی حضرت تلرینی
قارئلر مزه طاتمق دکدر . زیرا آنا
برکزیده لر یله یالکز بزم عثمانلیلق عالنده
دکل بعض اثرلرینک عربجه انکلیرجه
المانیاجه ترجمه لر یله برعتیق وجدیده
برشهرت شایعه قزانمش اولان اول محرره
مخدره بی یکیدن طاتمغه چالشمق معلومی
اعلام ایتمه نك او قدر بیوک برمثالی اولور که
بوکا جراتدن طولای نه قدر اعتذار ایدلسه
ینه مقبول اوله ماز . ایکنجی سرنامه مزک

اول باول لازم اولان شی زوجنک موا .
 فقیدره واقعا ازدواجلرینک ایلك سنه .
 لرنده ازواج سائره کبی فائق پاشا دخی
 دریغ مساعده جهتدن بولمش وعلیه خانم
 افندیکنک فعالیت فکریه سنی برخیلی سنه لر
 تعطیل ایلمش ایسه ده صکره زوجة فاضله .
 سنه کی استعداد خدا دادی کورنجه بدل
 مساعده شوپله طورسون بالفعل دخی
 معاونته همته قصور ایتمامکه باشلامشدر .
 تألیف وترجمه مباشرت لرندن بری استکتاب
 یولنده معاونته بولنورلر . هم دوشونمک
 هم یازمق نه مشکل برایش اولدیغنی بیلنار
 بو معاونتک قدر و قیمتنی انکار ایدم منزلر .
 زوجة ده زوجة یه ده اطول عمر تمنی
 ایدرز . تا که خدمت قلمیه لر یله ناس منتفع
 اولسون . خیر الناس من ینفع الناس .

شاگرد عد ایدرہ توسیع معلومات واکمال
تحصیلہ چالشورہ مکتسبین عامیہ ایچ۔ یون
« من المهد الی الیحد » حکمتہ توفیق معاملہ
ایدرہ دیمک اولیورکہ اصل ترقیات عامیہ
عثمانیہ یہ غیر تبار اولاندر بوکونکی برعلیہ
خانم ایلہ افتخاردن زیادہ یکر می اوتوز
سنہ صکرہ کی علیہ خانم ایلہ افتخاری
دوشونورلرہ

خاتمہ کلامزده شوحتی ده ایفایده لمکه:
علیہ خانم افدی بی یتشدیرمک امرندہ
بر چوق ذواتک بیوک بیوک خدمتلی
اولش ایسده خدمتک الک بیوکنی شوهر
عالی لری فائق پاشا حضر تلیرینه حمل و حکم
ایتمک قدر شناسانک الک بیوک مقتضیاتندندر.
زیرا بویله برعلیہ خانم یتیشہ بیامک ایچون

اکا ویریلور فحوای حکمت احتواسنجه
 علومدن مکتسبات واقعلری او یاشده کی
 بر ارکک ایچون بیله موجب تحسین و مستلزم
 آفرین اوله جق مرتبه ده دره . « او یاشده کی »
 دیدک . اوله یا ؟ اوتوز اوچ یاش ! حالا بو
 سنده ایکن طلبه ائکده بولنور ارککلری
 نه قدر ایسترسکز ؟ ولوکه منتظماً تحصیل
 کورمک شرطیله ائک تیز دیپلوما آلمسینی
 حساب ایده لم . نهایت یکر می بش یاشندن
 اشاعی آله مزکه انسان او سنده آنجق
 چوجقاقدن قورتلمش دیمکدره . حائز
 اولدینی مآذونیت ایسه علمی تحصیل
 ایدوب بیتورمش اولمق . مآذونیتی دکل بعدما
 علوم ایله اشتغاله صلاحیتی اولمق مآذونیتی
 دیمکدره . علیه خام ایسه کندیسینی حالا

باقی صباغ و وار و سریر عاقبتده برقرار
اوله سز قزم!

پدر کز

جودت

ایشته عایه خانم افندینک پدرلری
اولق شرفنه برده صوک معلملری اولق
افتخارینی دخی قائمش اولان جودت
پشا مرحومک مشارالیه احقنده کی تقدیراتی
شو مکتوبلردن اکلاشیله بیلور که او یله بر
پدر و باخصوص او یله بر معلم طرفندن بو
یولده تقدیراته مظهر اولق قولای حاصل
اولی ویرر سعادتلردن دکلدرو.

علیه خانم افندی ایوم اوتوز اوچ
باشنده در که خدا داد اولان قوره حافظه
وزکاو تدن قطع نظر علم کیم ایستر ایسه

اولان تذکره بی سزه کوندزمکی اونو تشم .
 بوکره جو اینک مسوده سیله برابر منظور کنز
 اولوق اوزره لفا کوندردم .

مخطره منوال مشروح اوزره تصحیح
 و بوکیجه تبیض اولنه رق بوکون صبا حلین
 ایرکندن مدحت افندی به کوندرلمشدر .
 قلمک بریسی (ایچی مرکب ایله طولدیریلان
 یکی چیتمه قلمار) کوندرددی . فائق پاشا
 طولدیردقدن صکره نه وقت برکان اولور
 ایسه کوندررسسکیز . عجبه یوق . یدکلری
 چوق .

محمد محی الدین بك - سلاملر کیز دن
 فوق الحد ممنون اوله رق شممدی مکتبه
 کیتمک اوزره ایکن سزک و فائق پاشانک
 اتکلرینی و خدیجه و عایشه خانملرک و زلرینی
 ایدیکینک تحریرینی رجا ایدوب کیتدی .

جووت پاشا طرفندن عليه خانم

افندی به

نور عینم علیه !

دون بر قطعه تذکره کزی آلام . او
 قدر ممنون اولدم که تعریف ایده مم . (بر
 غریب توارد) مخاطره نك مقدمه سنی عجب
 یازوب سزه کوندر دکن صکره ذیلی ذهنمی
 طر مالادی . تاریخ علومه دائر بخت اولدینی
 صروده کچن سنه کی قوطره سفرینی خلال
 سطوره درج ایتک مناسب برشی اولیه جغتی
 تخطر ایتدم ایسه ده هله بر کره علیه کور .
 سون ده باقلم نه دیه جک اندن صکره
 صورت تصحیحینی دوشونورم دیوب کچدم .
 انتقادیکز تمام او بخته دائر اولدینی تذ
 بره کزده کورنجه افتخار ایله قاریشق بر
 ابتهاجه نائل اولدم . مدحت افندیدن کلمش

لکن غریبہ یہ باقی کہ ایستہ بوکون کز مک
ایچون اولان ہوسمی نیمکہ مجبورم۔

فائق پاشا و چوققلر آیاقلریکزی
اوپرلر۔ جملهً والدهنک انکلرینی اوپرز۔
مھی الدین بکک کوزلرینی اوپرز۔

میس ابتدا سنده بوراسی او قدر
کوزل کہ هر سوزلرنده برر حکمت بولنان
قوجه قاریلرک « ایچمزه سینمه یور »
سوزنده کی حکمتی ده بو لطافت بزہ اکللا
تمشدر۔ باقی کمال تعظیم برستشکارانه ایله
عرض عبودیت قلنور اقدام حضرتاری۔

جاریہ لری

فاطمہ علیہ

ایسته افسدم خاطریمه کله بیانلری
 سویلیورم . بو کون ده حضرت ابو بکر
 مذهبنه کیتمش اولدق . الامر فوق الادب .
 بورانک هواسی حقیقه چوق کوزل .
 لیکن بنده کز کوندوزلری پک ای اولدیغ
 حالده کیجه لری خسته لیورم . یالیده باشلایان
 کیجه نوبتی هر کیجه دوام ایدیور . اقسام
 اون برده باشلایور . صباحین اون برده کچور .
 عادتاً ایصتمه کبی برشی . بونی یورغونلغه
 ویریورم . بو کون هیچ یرمدن قلمداماق
 نیتدهیم . باقلم نوبت ینه کلور ایسه . وقتور
 موایکه مراجعت ایده جکم . دون یورغونلغمه
 باقمیوب براز قره ده کزیندم . هوانک یاردیمی
 موقی لطافتی و اطرافک زمرد کبی قرلری
 انسانه کز مک ایچون هوس ویریور
 ۷ فاطمه

ایچون خاطریمه کنلاری یازیورم . یوقسه
 افدمزه قارشو بیان فکر ایلمک حدم
 اولدیغنی حمد اولسون بیلورم . شو
 خاطریمه کنلرک طوغری وموافق اولوب
 اولدیغنک اکلاشلمسی ایسه ینه لطف
 دولترلیله اوله جقدر . بر کره دقتله مطالعه
 بیوریلور . اکر بوراسی نظر دقت دولترینی
 جلب ایدر ایسه خاطر عاجزی یه کن
 طوغری دیمکدر . عکسی حالنده یاکلش
 دیمکدر . شو مطالعاتم طوغری چیقارده
 اشاغینسکی یوقاریسنه می یاخود یوقاریسنکی
 اشاغینسنه می اویدیرلمسی لازم کلدیکی صوریلور
 ایسه بو بادهده عقلمک ایره بیلیدیکنه کوره
 مقدمه باشدن آلدیغنی صورت و طرز افادهده
 یورودیلور ایسه ده ائی اولور سانورم .

اولان امر عالیترینه امتثال ایچون عادتا
 ذهن ایلدیشه جک پروارمی دیه آراشدیره رق
 او قودینغ جهته ایشته شونی بوله بیلدم :
 مقدمه باشدن اشاغی یه قدر صوکی آق رق
 کیتدیکی حالدده ایکنجی کاغده چیزدیکم
 یردن اشاغیسنک بردنبره طرز افاده و
 اسلوبی دکیشیور. یوقاریسی جدی کیدیور.
 بوراده بردن بره خیاله کیریور. کوزل
 یازیلان مخیل شیلرک قیمتی ده البت جدیدلردن
 کیر و قالمز. لکن جدیدن مخیله و یا خود
 مخیلدن جدی یه کریزکاهسز بردن بره کچیلور
 ایسه جدی سوزلرک مخیل کبی و مخیل
 اولانلرکده جدی کبی تاقی اولنه بیلمسی
 محتمل دکلیدر افندم ؟

عجله ایله یازلدیغنی سویله مش اولدیغکنز

هامش

سز یورغونسکیز. دیکانمکه محتاجسکیز.
 لکن بویله بر ورقه نك مطالعه سی سزه
 اکلنجه کبی کلور اعتقادیه کوندرلدی.
 یوقسه راحتسز اولمکزی بروجله تجویز
 ایتم. فائق پاشانک و (کریمه لری) خدیجه
 وعایشه خانم لک کوزلرینی اوپرم. باقی صاغ
 و سریر صحت و عاقبتده برقرار اوله سز
 قزم!

فاطمه علیه خانم افندی طرفندن

جواب

ولی نعمتم افندم!

تذکره دولتلیله مخطرہ مقدمه سنی
 آلام. ذهنم نره سنه آلیشور ایسه و خاطر
 عاجزی یه نه کلور ایسه یازلمسی حقنده

مندرجاتی حقدہ اولان تعدیلات جزوئیه
ایله سزی مشغول ایتیہیم. لکن مقدمه سنی
دکشدیردم. زمین دیگر اوزرینه بر مقدمه
یازدم. منظور یکز اولق اوزره کوندردم.
یک عجله قلمه آندیغدن نظر انتقاد ایله
کوزدن کچورلمکه محتاجدر. اگر زمینی
بکنلمز ایسه یاخود زیاده ویا نقصانی ویا -
خود ذهنی طر مالایه جق بریری کوریلور
ایسه الحاصل خاطر یکزه نه کلور ایسه
کنارینه اشارت ایلکیز و همان بالتیض
مدحت افندییه کوندرلمک اوزره اعاده
ایدکنز نور عینم!

پدریکز

جودت

اولش بولندقلری مرتبه‌ی البته بزدن
 و جمله دن اعلا بیله جکرنندن بو مسئله
 مهمه ده فاطمه علیه خانم افندی به مراجعتده
 تکبر بیور مامش لدره. او زمان پاشا مرحوم
 بر معتاد بیکده کی یالیده و علیه خانم برای
 تبدیل آب و هوا کوز تپه ده استیجار
 ایلدکاری باغ کوشکننده بولندقلرنندن
 مراجعت واقعه تحریراً وقوعه کیشدر.
 بو بابده کی مخابره اوراقی عیناً منظور من
 اولدیغندن ایشته صورت صحیحه لرینی دخی
 بروجه آتی عیناً درج ایدیورز:

فاطمه علیه خانم افندی به

نور دیده ابتهاج و افتخارم علیه!

دون لامبویی مدحت افندی به کوندر-

مش ایدم. برنجی مخطره‌نی کوندردی.

اوزرينه بياننامه مذکورک اعاده تقدیمین
 امر ایدرک آنک یرینه بر دیکرینی یازمه شلر
 ایدی. شمدی دوشونم لیدرکه مباحث مذکور
 حقیقه غایت دقیق ومهم مسائلدن اولوب
 عبد عاجز کرکی کبی مطالعات وتعمیقات ایله
 وقت کچیرمش بر آدم اولدیغم حالده نتایج
 تحقیقاتمه کنسیم امنیت ایده میهرک جودت
 پاشا کبی بر تحریر اعظمه مراجعته مجبور
 اولمش و اونلر دخی ایلك بیاننامه ده سرد
 ایلدکری مطالعاتی تبدیل و تعدیله لزوم
 کورمش بولنورلر ایسه فاطمه علیه خانم
 افندینک بو امر مهمه تشریحی لازم کلز
 دیه وارد خاطر اولوره حال بوکه جودت
 پاشا مرحوم بش سنه دن بری تکملاتنه
 حصر اهتمام ایلدیکی کریمه لرینک واصل

مرتبہ کمال لرینی نصل بولد قلری حقندہ جدی
 بر اثر یازمغہ ہوسلنمش ایدک . بو اثرک
 قسم اولی یازلمش و مقدمہ مقامنہ قائم اولق
 اوزرہ لسان عثمانیزک علومہ درجہ منسویتی
 حقندہ بر مقالہ مفصلہ قونلمش ایدی .
 کرک بو مقالہ یی و کرک بین البشر ایلک
 وقوف و معلوماتک حصولی حقندہ اوروپا
 لیلرک موفق اولد قلری تحقیقات ایلہ علمای
 اسلامیہ نک ظفریاب اولدینغی تحقیقاتک مقا
 یسه سی حقندہ کی تفصیلاتی بر کرہ استاد
 اعظم جودت پاشا مرحومک دخی کورمسی
 آرزو اولنمش ایدی . اثر تقدیم اولندقدہ
 خاطرات فاضلانہ لرینی مین بر بیاننامہ
 عنایت و احسان بیورمشلر ایدیسه ده
 مؤخرآ حصولہ کان تبدل فکر و مطالعہ

ایلیه رک درسی ساعت آتی به قدر واردیر۔
 ملری نادر کوریلور حالردن دکل ایدی که
 پدرده کی فیض تعایم ایله دخترده کی استعداد
 تعلم نظر مقایسه یه آله جق اولور ایسه
 نتیجه نك زه لره قدر واره جفی کندی
 کندیسنه کوریله بیلور۔

بو بابده بز قارئلر مزك قوه خیالیه لرینه
 ایجه حسن دلالتده بولنه بیلورز۔ شویله که:
 کتبخانه عثمانیزك جمله لوازم ناقصه۔
 سندن بریسی دخی بر تاریخ علوم اولدینی
 چوقدن بری خاطر مزدن چیه مز ایدی۔
 مدنیت بشریه نك مبادیسندن بری علومك
 نصل پیدا اولوب صنف صنف نصل تصنف
 ایلدکاری و هر علمه کیملر طرفندن نصل
 خدمت اولتوب نهایت علومك شو زمانده کی

ایار ایدی • ایشته بو صورت یقینیه ده خبر
 آلدیغمزه کوره بابا ایله قز آره سنده مذاکره
 ومدارسه صکره لری قلمه دخی آلتغنه
 باشلایوب نامی « دروس علیه » تسمیه
 قلمشدرکه دروس مذکوره برقات دها
 ترتیب ایدیلهرک طبع ونشر ایله میدان
 استفاده یه وضع ایدیله جک اولسه یالاکر
 قادینلر مزدن دکل ارککلر مزدن دخی
 استفاده یه جان آته جقار پک چوق
 بولنور ایدی •

الحاصل صباحلین اجتماع ایدن پدر
 ودخترک بو معلم ومتعلمه نك سلسله مذاکره
 بوزولماق ایچون اوکله طعامی برلکده
 ایتدکن صکره اقسامه قدر مذاکره ده
 بالدوام اقسام طعامی ده برلکده تناول

دگر نعمتلردن عد اولنه بيلور. حتی فقه
شريفك حكمتي حقنده ده برچوق تدقيقات
وتحقيقاته کيريشلمشدر.

عليه خانم افنديك پدرلرندن مقتبسات
علميه لرينه دائر بزه ويردکلى شوخبرلر
هنوز پدرلرينك حال حياتنده ويرلمش
خبرلر اولوب بونلره دائر مرحوم مشار-
اليه ايله دخی آره مزده بر خيلي سوزلر
جريان ايتمشدر. زیرا عليه خانم افندی ايله
آره مزده کی ابوت و بنتیت معنویه پدر
و شوهر عالیلرینك ده تصویب و تنسیبی
اوزرینه منعقد بر مناسبت اولوب بناء علیه
جودت پاشا مرحوم ايله نره ده متصادف
اولسهق زمین محاوره مزى علیه خانم افندی-
پنك ترقیات علمیه لرى مسئله سی تشکيل

و فلاطون ایله ابن رشد و امام غزالی
 حکمتلری آره سنده بر مقایسه به کیریشیلیمش
 ایدی که فاطمه علیه خانم افندی بو مقا.
 یساتی ده قارت و اسپنوزا و داروین و
 اوکوست قونت کبی اوروپا حکماسنک
 حکمتلرینه قدر توسیع ایلیه رک از جمله
 مورد حیات و احوال روحه دائر قاره.
 له مش اولدقلری شیرلی بو عبد عاجزه
 کوندر دکلرندن حالا محفوظمزدر لر. طبع
 ایدلسه لر ایجه بر جلد تشکیل ایلیه جک
 قدرده مفصلدره اثنای مذاکراتده دوشن
 مناسبتلر اوزرینه عربیدن فارسیدن بر
 چوقده اشعار ایراد ودقایق معانیسی ایله
 برابر ترجمه ونفهم اولنور ایمش که قیمتی
 بیلنلره کوره یالکنز بو درس بهاسی جهان

کریمه فطانت و سیمه لریله اشتغال ایدر
 اولشلر ایدی . بو درسلرک صورت
 گذارندن آره لقدمه بر فاطمه علیه خاتم ائدی
 بزنی دخی خبردار ایلورلر ایدی . ایلک
 مکتوبلر نده منطق و بلاغت و علم مناظره یه
 دائر مذاکره لر جریانی خبر و یرییورلر
 ایدی . بر آره لقی مثنوی شریفه یه باشلا-
 ندیغدن بحث ایدلدی . ینه او آره لقی قصیده
 برته درسلی در میان اولندی . ابن خلدون
 مقدمه سنک ترجمه سی او قونهرق آنک
 اورینه پدرلری طرفندن بر چوق ملاحظات
 و محاکات سره ائدی یکنی ایشیتدک . ابو
 الفدا و ابن خلکاندن نیجه مباحث پدر
 طرفندن دختر مهارف پروره تلقین و تفهیم
 اولندیغنی طویدق . هله بر آره لقی آراسطو

کورملی ایتمش . حقیقه بر داهیه عظاما
کسیلور ایدی .

یولنده تصویر و بیان ایلمش لر ایدی .
رحمة الله علیه .

آره دن بر از زمان کچد کدن صکره
فاطمه علیه خانم افندیدن نائل اولمقده
بولند یغمز مکتوبلرده پدر لر یله مذا کره
صورتنده آچیلان درس لر دن بحث اولمغه
باشلادی . زیر او آره لق جودت پاشا
حضر تلری نظارت عدلیه دن منفصل اوله رق
اکثریا کوندوزلری دخی ساحلخانه عالی لر نده
بولند قلر ندن و کندیلرینک معارف شستایه
عشق و غرام درجه سنده کی مفتونیتلری
دخی محتاج تفصیل بولند یغمندن کوندوزلری
اقشامه و کیجه لری او یقو زمانه قدر هپ

اولیوب بلکه معلوماتلرینک فکرلرینک
 قریحه لرینک درجه سنی تعیین ایچون اولد-
 یغندن و مباحثات واقعه ده حق ابوته رعایت
 ایده جکم دیه سر بستی افکار و گفتاری
 فدا ایتملری دخی باشلیجه امر اولندیغندن
 بو صورتله اوزانوب کیدن سوزلرک نتیجه-
 سنده اول دختر معارفکس ترک بضاعه
 حاضره سی و وسعت قریحه سی پدرینی فوق
 العاده متحیر براقشدره بر رمضان بایزید
 جامع شریفنده بو حیرت لرینی عبد عاجزه:
 — شو قزک حالنه شاشیورم. او قودینی
 او کرندیکی شیلر عادتا پک محدود اولدینی
 حالده ذهننی او قدر عالی مباحثه قدر وار.
 دیره بیلور که انسانه عادتا اور ککک
 کیور. ارکک اوللی ایمشده منتظم تحصیل

باطل ایدی • زیرا سداد بك افندی
 حضرت ترینگ بو یولده همشیره لرینه معاوتی
 شویله طورسون نشریات میداننده همشیره-
 لرینک تشهیر آثار ایتسنه رضا و موا-
 فقتلری دخی بولمندیغی مرتبه تحققده در-
 عالم مطبوعاتده ایلك خطواتی بر مو-
 فقیته مخصوصه ایله آتمش اولان فاطمه علیه
 خانم افندی او فاضل پدرک نظر دقت
 و اهمیتنی بر کره کندی اوزرینه دعوت
 و جلب ایدنجه اوتهدن بری پدر ایله دختر
 آره سنده موجود اولان مناسبت بردنبره
 بشقه لاشمشدره اقشاملری کریمه لرینی
 یانلرینه دعوت ایدرک بر طاقم مباحثاته
 کیریشورلر ایدی که مباحثات مذکورهدن
 مقصد علیه خانم افندی بی تدریس و تعلیم

سز اولمکز دخی خاطر مدن کچما مش دکلدر.
دیدکلرندن طرفزدن دخی شو یولده
مقابله اولنمش ایدی که :

— مرام روماننک ترجمه سنی بنده کز
طبعدن صکره کوردم . سز مسوده سنی
کورم شسکز . بباء علیه کرک بن کرک سائر
کیمسلر تصحیح و همتی ذات عالیکز ایچون
حاصل ایلمشلر ایدک . آندن صکره ترجمان
حقیقه داخل اولان آتارک طرف عاجزا-
نه مزدن تصحیحنی صورت مصرانده رجا
ایدیورلر ایسه ده اعترافه مجبورم که پکده
قلم قاریشدیره جق یری بولنه میور ایدی .
مخدوم بک افندی حضرتلرینک معاونتی
ظن و روایت ایدنلر دخی وار دره .
حال بو که ظنون مذکورنک کافه سی

لائوب اکتتمکدن عبارت بولنان برملاقانده
 درجه تحصیلنی تجربه و امتحانه بالطبع امکان
 کوريله مزه . تزوجدن صکره ايسه بابا ايله قز
 آره سنده کی مناسبتک برقات دها رسمیت
 کسب ایده جکی و هر اولور اولمز زماننده
 کوروشيله ميه جکی تفصیلدن مستغنیدره . بناء
 علیه مرام رومانی ترجمه اولدینی و آنی
 متعاقباً پیدرپی نشر اولنان شیر یازلدینی
 وقت جودت پاشا مرحوم بر زمانه قدر
 قزینک بو اقتدارینی ینه تسلیم ایده ميه رک
 علیه خانم افندی یه هانکی طرفدن نه یولده
 معاونت ایدلایکنی اوزون اوزادی یه
 دوشونمش بولدقلرینی دخی بزه سویله -
 مشلردره حتی برکون :

— علیه نک پازدقلرینی تصحیح ایدن

مرامك ترجمه سی قزی حقنده جودت
 پاشا مرحومك نظر دقت و اهمیتنی اچشدرد.
 او زمانه قدر فاطمه علیه خانم افندیك نه
 معارف اسلامیه سی نه معلومات اور و پائیسی
 حقنده پدر عالیترینك معلومات و فکر
 مخصوصی اولق شویله طورسون قزینك
 لسان عثمانی ایله برشی قلمه آله بیلمك
 امرنده کی اقتدارندن دخی هیچ بر خبری
 اولدیغنی بو بابده دها بر طاقم شیرایله برابر
 بزه دفعاتله اعتراف ایلمش لردرد. قزینك
 بو یولده کی احوالندن نصل خبردار اوله
 بیله جك که حال صباوتنده چوجنی کورمك
 ایستدیکی زمانلر نزدینه دعوت ایدرک
 یاریم نهایت بر ساعت قدر کندیسیله اویا.

وجود ایلکم امرنده دکل پدر عالیرنندن
 تدرس و تلمذ ایله اکیال معلومات امرنده
 دخی پک خیرلی برباشلانغج اولدیغنی بوندن
 مقدم بازمش ایدک . حکیم ایلرک بعض
 مکتوبلرینک ترجمه سی و طرف عاجزانه مه
 ارسال ایلدکلری بعض مکتوبلر و مسائل
 لسانیه یه دائر مقاله لر ایله نسوان اسلامک
 ترجمان حقیقته انتشاری و محاضراتک
 کتاب مستقل صورتنده طبع و نشری شو
 مقدمه خیرک ساحه مطبوعانده اثبات وجود
 ایلکم امرنده کی نتایج حسنه سیدر . پدر
 عالیرنندن نه وجهله تدرس ایدرک اکیال
 معلوماته سعی ایلمش بولندقلری ایسه بر
 مسئله مستقله درکه بونی بوجه آتی برفقره
 مخصوصه صورتنده بسط و تمهیده لزوم
 کورمکده یز : *
 * *

ایتمشله . اك زياده قولايقله آنلری آكلا .
 مشله . بك ده . بكندكاری جهته عاداتا حفظ
 ایتمشله . انسان البته بویله توغل ایلدیکی
 شیرلی تقلید دخی ایدره . ساده یازمق
 چیغرینی آچوب توسیعه دخی اوتوز سنه در
 عبد عاجز چالشمش اولدیغمدن بوشیوه یی
 ترجیح ایدنلر یالکنز فاطمه علیه خاتمدن ده
 عبارت دکدرلره . دها بك چوقلری او
 یوله یازمقده درلره . اوشیوه ساده نك
 راغباری طرفندن یازیلان هر شیئی احمد
 مدحته حمل ایتمک طوغری اوله بیلور ایسه
 فاطمه علیه خاتم افندی حقنده ویریلن حکم
 دخی طوغری اوله بیلور .

اشبو ترجمه مرامک فاطمه علیه خاتم
 افندی ایچون یالکنز نشریات عالمنده اثبات

ترجمان حقیقته درج ایدلمکه باشالانان
 « نسوان اسلام » ده برطاقم مسائل دینیه
 و مواد حکمیهدن بحثه کیریشلمسی ظنک
 بو جهتی تزئید دخی ایلمش ایدی. حال
 بو که اثر مذکور بر فاطمه علیه خانم ایچون
 انظار کج بینانده چوق بیله کوریله جک
 اولسه دخی بر جودت پاشا ایچون پک آز
 کورلمک لزومنی دوشونن بولنیور ایدی.
 بر آرهلق بو عبد عاجزک تصحیحی بیله
 وارد خاطر اولدی. فاطمه علیه خانم افند.
 ینک شیوه افادسی شیوه عاجزی به پک
 یقین اولمسی ده بو ضنی تأیید ایلدی. اما
 بونده شاشیله جق نه وار؟ ایشته کندیبری
 اعتراف ایدیورلر که اون یاشندن بری
 کافه آثار عاجزانه مزی مطالعه ایله توغل

يالکوز ترجمان حقيقت ممکناتدن اولمق اوزره
 بالتلقى عصر ترقیاتمزی بو اثر نخستین ايله
 تبریک ایلمش ایدی . بویله بر مترجمه و
 محرره نك وجودینی ترقیات عثمانیه مزایچون
 چوق و غیر ممکن کورنلر و ولونته نك علی
 سداد بك افندی حضر تلری طرفندن
 بالترجمه همشیره لرینه اسناداً نشر ایلدکلرینی
 هم ظن وهم ده بیان ایلمش لر ایدی . حال
 بو که ، حقيقت حاله واقف اولانلر میر
 مشارالیه ک فکر ونظری بو ترجمه یه مخالف
 اولدیغنی و پدر عالیترینک تصویبینه بیله
 مخالفت ایلدکلرینی بیلورلر ایدی . بعض
 کسه لر ظنی بر مرتبه ده ا یوکسه لته رک
 پدرلری مرحومک همت تصحیحنه نائلیتدن
 دخی دم اورمش لر ایدی . هله او آره لق

مشار الیهان زیادہ بز بیلورزہ حتی بز دن
 زیادہ سنی دخی قارئلرمن بیلورلر . زیرا
 ایشک اوزرندن آلتی یدی سنہ مدت
 کچمش ایسہدہ مترجمہ مرام حقندہ کرک
 میدان مطبوعاتدہ و کرک محافل خصوصیدہ
 سویلن سوزلر ہنوز خاطرلردن چیقما -
 مشدرہ . بو سوزلرک خلاصہ الخلاصہ سی
 خانم مشار الیہانک بالاخرہ کتابجی آرا کل
 واسطہ سیلہ نشر اولنان « محاضرات » نام
 تالیفہ طرف عاجزانہ مدن علاوہ اولنان
 مقدمہ دخی سویلن مشدرہ . کیفیت شوندن
 عبارتدرکہ : یکرمی یکرمی بش سنہ دن بری
 اطفال انانک تدریس و تعلیمی نتیجہ سندہ
 بر فاطمہ عالیہ خانمک ظہورینی همان ہرکس
 استغراب و استبعاد ایلمش ایدی دہ بونی

تسکرنامه بی یازمق ایچون او طه مه کلام .
 او طه ده یالکنز ایدم . ذاتکوزک نه اولد .
 یغکزی اون یاشمدن برو طانیورم اما
 سزه بر تسکرنامه یازمق نه مشکل ایش
 اوله جغنی دوشوندکجه ترلره مستغرق
 اولیور ایدم . یازبله جق شیئک ایرتسی کونه
 یتشمسی مطلقا لازم ایمش . بر بسمله
 شریفه دخی بونک ایچون چکوب یازمغه
 باشلادم . یازدجه فرحلاندم . برچوق
 شیر یازدم اما شایان تقدیم اولوب اولد .
 یغنی بیله میه جکم درکار ایدی . • پک ایی
 اولمش • دیدیلر • تسکرنامه دخی کوندرلدی .
 بوندن صکره سنی سز بندن ایی بیلور .
 سکر •

واقعا ایشک بوندن صکره سنی خانم

ظرفه قويدیلر . اوزرلرینی بعض غزته
 اداره خانه لرینه وسائر بر ایکی ذاته یازدیلر .
 بر ظرفك اوزرینه ده « رئیس الادبا احمد
 مدحت افندی حضرتلرینه » دیه یازدقلرینی
 کوردم . بوکا سوندم دیسه م یالاندر . لیکن
 کندیم جسارت ایده میه جکم اشکار ایدی .
 بر یاندن مرامی ترجمه ده دوام ایدیور
 ایدم . دیر ایکن ثروت غزته سنك معهود
 بندی کورلدی . مرامك دردنجی جزؤندن
 صکره ترجمان حقیقته کی « بر ادیبه »
 عنوانلی بند دخی کورلدی . بوکا بر تشکر
 یازمق لازم کلدیکنی سویلدیلر و تعریف
 اوله رق دخی القابنك « عطاقلو افندم
 حضرتلری » اوله جغندن بشقه بر شی
 سویلنمیوب کندی قریحه مه بر اقدیلر .

جان و کوکلدن بر بسمله چکوب یازمغه
 باشلادم. نه یازدم؟ عقلمه نه کلدی ایسه
 یازدم. مکر ای یازیلان شیلر هپ بویله
 یازیلورلر ایمش. ایرتسی کون یازدیغمی پدره
 کوستردیکمده ترجمه دن زیاده بوکا تعجب
 ایتدی. « بو ترجمه دکل تألیفدر. یالکیز
 کتابت ایله اولمز قریحه ایستر. مکر سنده
 قریحه دخی وار ایمش» دیدی. بر یاکلش
 اولوب اولمدیغمی صوردم. « چیقاریله جق
 بر فضله سی ده یوق، علاوه اولنه جق بر
 نقصانی ده یوق. بوکا ال سورلمز» دیدی.
 صکره ترجمه اولنان پارچه لر معارفه کیتدی.
 اورادن ده کتابچی قصباره ویرلمش.
 والحاصل برنجی فورمه دن اللی نسخه بزه
 کلدی. بو نسخه لر دن بر قاچ دانه سنی بر

ها! بوکا ال سورلمز « دیدی . کندیسنگ
 تصحیحجه عنایتی رجا طوریله یوزینه
 باقدم . « بکاده یالوارسهك بن ده بوکا قلم
 قاریشیدیرم » دیدی . تحف شی رؤیامی
 کوریورم دیه دوشونیور ایدم . نهایت
 رومانک طبعنه قرار ویریلنججه برده مقدمه
 یازلمق لازم کلدی . برکیجه که ساعت درده
 قدر ترجمه ده دوام ایتمش ایدم مقدمه بی ده
 یازمق ایچون دوشونمکه باشلادم . نره سندن
 باشلایه جغمی نصل یازه جغمی نه دیه جگمی
 دوشونیور ایدم . زیرا ایشه ایلك دفعه
 اولیور که کندی قریحه مدن برشی قلمه
 آلیورم . شبهه سز قلم المده بر ساعت قدر
 بوش طوردی . اوکده کی کاغد دخی او
 قدر مدت قلممه منتظر قالدی . نهایت

سویدی . آلدی بنی برخاجان ! پدر
 « باقیم کورهیم » دیدی . کاغذلری آلوب
 او طه سینه کوتوردی . برمدت صکره یینه
 او طه مزه کلوب « امان بو نه اعلا؟ بو قز
 بویله یازه بیلیور ایمش ده بنم خبرم یوق
 ایمش ها؟ سن شمدی یه قدر بو اقتدارکی
 نصل کیزله دک؟ » دیدی . بن بو سوزک
 صحت وجدیتی اکلایه میهرق حیرنده قالدیم .
 کندیمدن بر امیدم وار ایسه اوده فرا -
 نسزجایی ای اکلایه بیامکدن عبارت ایدی .
 یوقسه ترجمه یازدیغم شیلرک ای اوله بیله -
 جکلری خاطرمدن بیله کچمیور ایدی .
 یاپدیغم ترجمه نك ترجمه سنی فائق پاشانک
 تصحیح و تزین ایلجه کی رجاسنده ایدم .
 بونی پدره دخی سویدلک . پدر « صاقین

سنه صكره ایدی که صتم پك ابي اولدیغی
 حالده ژورژ اونه نك وولونته سنی او قودم.
 بو رومانی پك بکندم. امیلینك حالی چوق
 تقدیر ایتدم. بونی ترجمه ایتك هوسنه
 دوشدم. برکون اوتوریور ایدك. زوجه
 «آه نه اولور بونی ترجمه ایتسه م» دیدم
 «هایدی ترجمه ایت» دیدی. «نشر
 ایتدیرمکه مساعده ایدرمیسك؟» دیدم
 «های های!» دیدی. پك سویندم. او
 هوسله پك چابوق ترجمه ایدیور ایدم.
 ایکی اوچ فورمه لق قدر بر پارچه بی ترجمه
 ایتمش ایدم. برکون پدر دامادینه برشی
 سویله مک اوزره بزم او طه یه کیردی.
 اورته ده کی یازیلرک نه اولدیغنی صورتی.
 دامادی بر رومان ترجمه ایتکده اولدیغنی

تعدیل ایلدیکندن قرائت جهتی ایجه وسعت
 بولمش. نهایت ژورژ اونهنک « وولونته »
 یعنی « مرام » سرلوحه لی رومانی کرک
 خانمک و کرک قوجه سنک پک زیاده خوشنه
 کیتدیکندن بونک ترجمه سی ایچون ایتدیکی
 استیدانه فائق پاشا طرفندن روی مساعده
 کوسترلسکله ترجمه یه باشلانمش. فاطمه علیه
 خانم افندیکنک یالکیز نشریات عالمنده اثبات
 وجود ایلملری امرنده دکل پدر عالیلرندن
 تدرس وتلمذ ایله اکمال معلومات ایلملری
 امرنده دخی اشبو مرام روماننک ترجمه سی
 پک خیرلی بر باشلانغج اولدیغندن ایشک
 بو جهتنک حکایه سنی کنسدی قلملرینه
 حواله ایده لم. یازیورلر که :
 « فائق پاشا قونیه دن کلدکدن اوچ

۳۰۳۳ سنه سنه سنه یعنی تاهلك يدنجی
 سنه سی فائق پاشا اناطولی قحطندن طولایی
 مأموراً قونیه یه عزیمت ایامش ایدی .
 اون بر آی دوام ایدن شو غیبوت اثناسنده
 خانم مشارالیهما تتبع و مطالعه ده دوام ایتمکی
 قورمش ایسه ده بو دفعه دخی خسته لك
 مانع اولمش . هم بو خسته لك پك ده جدی
 بر شی ایتمش . هکیملر کرکی کبی مایوس
 اولدقدن صکره لطف و عنایت ربانیه ایله
 استرداد عافیت میسر اولمش .

فائق پاشا قونیه دن عودت ایلدگدن
 صکره بر قاج سنه مدت دها علیه خانم
 افندینک تتبعاتی ایستدیکی یوله کیره مامش
 ایسه ده رومان و سائره مطالعه سی قادینلر
 ایچون لایق اوله میه جفی فکرینی فائق پاشا

ایلك تجربه قلم اولمق اوزره اوژنسونك
 « لهسه په شه قایتو » نام اثرندن « غرور »
 قسمنی ترجمه یه باشلامشله . ترجمه نی ایجه
 ایلرویه کتوردکلری بر زمانده بونی نه
 یابه جقلری همشیره لری طرفندن صورلمش .
 ممکن اولورسه باصدیره جقلری جوابی
 ویرمشله ایسه ده بونا پدری و زوجی
 طرفندن مساعده ویریلوب ویرلیه جکنی
 دوشونمکسزین اعطا اولنان شو جواب
 موجب تبسم اولوب قالمش . بعده ارباب
 قلمدن بریسی اوژنسونك بو اثرندن
 « شکه پرورلك » قسمنی ترجمه و طبع
 ایتدیردیکندن اقسام سائره سی ده طبع
 اولنه جنی طبیعی کوریلهرک امر ترجمه ده
 دوامی بیهوده عد ایلمشله .

تدرس و نه تتبع ممکن اوله میوب بناء علیه
 شبابتلری زمانده پیدایلدگری بهره
 وبضاعتك محافظه سی دخی محضا حافظه .
 لرنده کی قوت سایه سنده میسر اوله بیلمش .
 پدر عالی رینی ذاتاً لزوم و صره سی دوشمد کجه
 کوره مدگری کبی بعد التاهل بو ملاقات
 دها زیاده سکر کشدیکندن و برادر لر یله
 اولان معامله و مناسبت دخی عادتاً بر رسمیت
 پیدا ایلدیکندن او طرف لر دن ده استفاده
 قپوسی قپانمش . آره دن بر قاچ سنه بو صورتله
 کچدکن صکره بر آره لق مطبوعات عثمانیه یی
 مطالعه یه ینه زمان بوله بیلمکه باشلامش لر .
 لکن بونلردن رومانه متعلق اولان شیرلی
 حالا خلاف تنبیه اوله رق او قور لر ایمش .
 بر آره لق دخی یازمق مراقی باش کوسترمش

آله جق اولسه مدرسلک صفت عالیہ سی
 زوجده قالمق لازم کلور ایکن بالعکس بونلر
 ارمسنده شو صفتک زوجہ یه انتقال ایتمی
 لزومی بر امر معکوس کورلمش . فائق پاشا
 بالطبع زوجہ سندن لسان درس الٰہی قبول
 ایدہ میوب مع هذا یا لکن زوجہ سیله قو -
 نوشمق ایچون دکل کندی ترقیات علمیه
 و ذہنیہ سنہ خدمت ایتک ایچون دخی
 فرانسزجه او کر نمک آرزو سیله الیاس مطر
 افندی دن درس آلمغه قرار ویرمش اما ینه
 او آملق الیاس مطر افندی قوناقدن
 چیق دینی جهتله بو قرار دخی موقع اجرایه
 قونیله مامش .

الحاصل تاهنی تعقیب ایدن بر قایج سنہ
 ظرفنده فاطمه علیہ خاتم افندی ایچون نه

ایتمامک ایچون زوجیله فرانسزجه قونو -
 شمع احتیاج ولزومی اورتیه قونلمش
 بونده ده ایکی طرفک لسانجه اقتداری
 مساوی، اوله نامسی بر مانع حکمنی آلمش.
 اقتدارجه تفوق زوجنده اولسه تحصیله
 حریر اولان زوج ایچون نه بیوک نعمت
 ضایله جق! حیفاکه امر بر عکس. علیه
 خانم افندی فرانسزجه بی پک سربست
 سوویلیور او قویورده هر او قودیغنی پک
 اعلا اکلا یورده حتی یازیور بیله! فائق
 پاشا ایسه صنوف تدریسیده پیدا ایده
 بیلدیکی درجه بی بعده کندی کندیسنه سعی
 وغیرتله ترفیع ایده مامش. زوج و زوجه
 اره سنده بر تدریس و تدرسه واقعا لزوم
 وار ایسه ده ایشک طبیعتی نظر مطالعه یه

ایسده فائق پاشانک علوم و معارف
 عسکریه سی فاطمه علیہ خانم افندینک
 ادبیات و حکمیاتدن موجود اولان بهره سیله
 توافق ایدمه نتیجه ایش باشقه لاشمش. مثلا
 فائق پاشا زوجه سنک النده ایلك دفعه
 اوله رق رومان کتابلرینی کورنجه اعتراضه
 قالدیشوب بر مخدره ایچون بونلرک مطالعه.
 سنده کی مهالکدن بحث ایتمه باشلامش.
 آنلری یرتوب آتمغه قدر بیله طور اتمش.
 بو حال علیہ خانم افندینک مطالعه سنه
 موافق دوشامکده ایسده پدردن صکره
 زوجه حرمت و اطاعتله کندیسنی مکلف
 بیلمسندن طولانی مقابله یوده متجاسر اوله.
 میهرق رومانلر اورته دن قالدیرلمش. هیچ
 اولمز ایسه اوکرندیکی فرانسزجه بی غایب

تحصیل اوله جغنی دوشونهرک بشقه قزلرک
 هیچ بر آن خاطر دن چیقارمدقلری او
 خیال لطیفدن عانا توحش ایدرلر ایمش .
 انجق بشریتک اک مبرم احکامنندن وانسا
 نیتک اک مقدس ایجاباتندن اولان اشبو
 تزوج کیفیت مسنونه سی مرتبه تحققه تقرب
 ایلدکده کندیلرینه طریق معیشتده رفیق
 ابدی اوله جق ذاتک دخی ارباب معارفدن
 اولسی حسبیه باش باشه ویروب برلکده
 چالشمق امیدى خانم مشارالیه ایچون دفع
 و ازاله توحشه بیوک یاردیم ایلمش .
 ولیمه جمعیتک عقدیه یکی زوج وزوجه
 بربرینه کرکی کی آشدق دن صکره علمیات
 و ادبیات و حکمیات اوزرینه بحث ایتک
 صره سی گلش و او یولده سوزه باشلانمش

داخنده تتبع و تحصیلہ قوی بولق عز منده
 ایکن بو آراق کندیلرینک یاوران حضرت
 شہر یاریدن قول اغاسی « الیوم میرلوا »
 فائق بکہ تزویج لری مسئلہ سی میدانہ چیقنجه
 شو پلانک موقع اجرایہ وضعی دخی بالطبع
 تأخر ایلمش و بو میمنتلی ازدواج ۱۲۹۶
 سنہ سنده وقوعه ککشدرکہ عند الحسب او
 زمان فاطمہ علیہ خانم افندی حضرت لری
 اون یدی یاشنده ایمشاره

*

**

کنج زوجه

تکثیر معلوماته فوق العاده مراقی
 اولان فاطمہ علیہ خانم افندی دور شبابتک
 صوکارنده تاهل و تزویج احتمالاتی خاطرہ
 کتیردجه بو حال طبیعتینک کندیلرینه مانع

ذات غایت بحاث برشی اولوب فرانسزجه
 تکلم ایدر بر مسلمان قالدینه عمر نده اینک
 دفعه اولوق اوزره تصادف ایلدیکندن
 حکمیات و حتی دینیاته دائر بزچوق بحثر
 آچار ایمش. بو ایسه : فاطمه علیه خانمک
 ارایوب ده بوله میه جنی نعمتلردن اوله رق
 بر سنه در ادخالات جدیده ایله تزیید
 ایدمه مدیکی ثروت ذهنیه سنی اکمال ایچون
 شو فرصتدن پک زیاده استفاده ایلمشله.
 شامدن استانبوله عودتلی اوزرینه
 فاطمه علیه خانم افسدی بی جمله دن زیاده
 ممنون ایدن شی مادموازل آلفا ایله ملاقاتی
 قضیه سی اولمش. دها شامدن بری تحیل
 و تصور ایلدکاری یکی بر پلان موجبنه
 مادموازل آلفا ایله بر لکده واسع بر مقیاس

بو قادینک توصیه سی اوزرینه فاطمه
 علیه خانم افندی استانبولدن برچوق
 فرانسزجه رومانلر جلب ایدرک او قومغه
 باشلامش. لکن هر حالده استانبولده کی
 ترقیانتدن محروم قالمش. طقوز آی صکره
 پدرلری سوریه ولایتندن معزول اوله رق
 استانبوله کلدکاری زمان موسم قیشه
 تصادف ایتمکه حرملرینی مخدوملری سداد
 بک افندی حضرتلریله برابر بیروتده
 براقشله. اوچ آی صکره مارتک بشنچی
 کونی لویید قومپانیاسنک آپولو واپوریله
 استانبوله کلشارکه بوسفرده دخی واپورک
 طبیعی بولنان آلتمش یاشندن متجاوز بر
 اختیار وفاضل وموزیقه عراقلیسی طیب
 ایله مصاحبه لرندن استفاده ایتشله. بو

فرانسزجه سويلش-يور ايدى. فرانسزجه
 درجهٔ تحصيلى پك بكنديكنندن سويله -
 شه جك كيمسه بولتامقن طولاني لسان
 مذكورى اونوتور ايسه م يازيق اوله جغنى
 بيان وبو لسانى اونوتامق اچون پك چوق
 كتاب او قومه قاغى توصيه ايدىيور ايدى .
 شام كبارينك قوناقلرني كزديروب حرملر
 ايله لادى ني كوروشدير مك وظيفه سى بكا
 تحمیل اولندی. كنديسى رسام اولديغندن
 قره قلم ايله رسمى المنى چوق آرزو ايلدى
 وبنده بونك درجهٔ اهميتنى تقدير ايدمه مد .
 يكمدن مخالفت كوسترمدم ايسه ده نصلسه
 تلاشه كلهرك رسمى آله مدى . شمى
 دوشونيورم كه آلمدينى اصابت اولمش .
 زيرا يازديغى سياحتنامه يه بونى ده علاوه
 ايدر ايدى ه

ویزیت‌لری قبول ایله متلذذ و مستفید اولور
 ایلکه بونلر میاننده مشهور بر لادییه
 تصادف ایلکه که قوجه سیله برابر تاچوللر
 دروتی سیاحتدن عودت ایلیورلر ایدی.
 شمیدین خبر ویرهیم که بالاخره استابوله
 کلدیگیمزده بونلرک مطبوع سیاحتنامه-نی ده
 کوردک . کتابک باش طرفنده قادی-نک
 مشاح کیمش اولدینی حالده حیوانیله برابر
 رسمی ده وار ایدی. بونلر شامده برقاچ
 کون چادرلرینی قوروب اوتوردیلر . بزه
 ایلك کلیشلرنده برعثمانلی پاشاسنک حرمنده
 فرانسزجه سویلر بر قز بولندیقنه هم
 شامش هم ممنون اولمش ایدی . آندن
 صکره برقاچ دفعه دها کلدیله . کندیسی
 عربجه بیلدیکندن پدر ایله عربجه و بنم ایله

اغنامك « اولبه » تعبير اولنان قوقولى بر
 اوقى اكل ايتلرندن طولايى بو قوقونك
 اتلره سوتلره پينرلره قدر سرايتى قضيهسى
 ايمش . مشار اليها بو قوقودن اصلا خو .
 شاننه مامشله . اتلر سبزده وات ايله پيشور .
 لدكارى حالده ده اتك قوقوسى زائل اولميور
 ايمش .

شامده بولندقلرى مدت تدرس و
 وتعلمدن معطل قالدقلىنى واستانبولدهكى
 تحصيللرينك درجهسنى ايلرويه كتوره -
 مدكارىنى بوكا دائر برسؤالمزه جواباً بيان
 ايله برابر شويابه بر حاله تصادفلرينى دنخى
 حكايه ايدييورلره دييورلر كه :

« شامده بعض كره انكليز و آمرىقالى
 سياحارك قادينلارى طرفسندن ويريلن

سیله حیوانه بینه رك دمشق شامه بر بچق
 ساعت مسافه ده كائن دمار نام محله قدر
 كیدوب كلكدن عبارت قالمش . كرك
 مقدملری حلبده مدت اقامتلرنده مرکه
 بینه رك و كرك یانیه سفرنده آتله سوار
 اوله رق او كرنك لاری جندیلكك ثمره سنی
 بو وجهله اقتطافه باشلامشله . برده اورا-
 ده کی مشاهدات و مطالعات واقعه لرینی هر
 هفته پوسته سیله فرانسزجه اوله رق ماد-
 موازل آلفایه یازارلر ایمش که بو صورت
 کندیلری ایچون بر اکلنجه اولدقدن فضله
 فرانسز لسانیه تحریراً افاده مرآمده کی
 قدر تلرینك توسعنه دخی یاردیم ایلر ایمش .
 شامدن خوشلامدقلرینك بر چوق
 اسبابی اولوب آنلردن بریسی دخی اوراده کی

اطرافنده کی ماداملر مطلقا بولسانی پارسده
 تحصیل ایلمش اولدیغنی حکم ایدر لر ایمش
 ده الیاس مطرافندی بالعکس لسان مذکورک
 کندی طرفدن تعلیم و تدریس ایدلدیکنی
 درمیان ایلمنجه بو افاده کندی فرانسزجه -
 سنده کوریلن عرب شیوه سیله توفیق قبول
 ایدمه دیکندن قادینلر کولوشی ویرمشلر .
 نهایت فاطمه علیه خانم افندی الیاس مطر
 افندی نك حق تعلمنی اعتراف ایله برابر
 استانبولده مادموازل آلفا کبی پارسلی بر
 قزدن تصحیح تلفظ ایلدیکنی دخی اخبار
 ایتمکله قادینلره اطمئنان کلش .

اشبو شام سفرندن علیه خانم افندی
 اصلا خشنود قاله مامشله ره اوراده کی
 اکتنبه لری اصول بلده نك دخی مساعده .

ایلمشاردره . شباط آینک ایلاک کونی فور .
 طنه لی بر هوا ایله لوئید قومپانیا سنک
 هونگاریا نام واپورینه راکباً و بیروته متو .
 جهاً استانبولدن حرکت ایلمشاره . چند
 سنه اول کندیارینه فرانسر لسانی تدریسنه
 همت ایلیان الیاس مطر افندی دخی بر لکده
 ایمش . واپورده بر جوق ده قادین ارکک
 اجنبیلر وار ایمش . آق دکزده هوا روی
 مساعده کوستردیکندن برنجی قماره
 یو جیلارینک کزینتی محملارنده اجنبی قادینلریله
 ملاقاته و فرانسرجه مکالمه یه باشلامشاره .
 مادموازل آلفانک اصل فرانسر اصل
 پارسلی شیوه افاده سی با تدریج خاتم افندی یه
 دخی انتقال ایلدیکندن و بو اجنبی لسانی
 پکده سربست سو یلمکده بولندیغندن

دخی رومان نقطه نظرندن دکل ، تاریخ
 وحکمت نقطه نظرندن پک بیوک استفا -
 دهله موفق اولدقلرینی اعتراف ایلورلر .
 رومانلرک بو یولده حاوی اولدقلری معلو -
 مات و محاکات موضعه بی بشقه کتابلرده
 بوله مدقلرندن بویله تاریخی و علمی اولان
 رومانلری عادتاً برر قرائت علمیه و تاریخیه
 صورتنده او قودقلرینی سویلیورلر .

ایشته ۱۲۹۵ سنه سنه یعنی کندیلرینک
 اون آلتنجی یاشلرینه قدر زمانلری بو
 صورتده کچمش و خزینه علم و عرفانلری
 بو وجهله طولدر لمقده بولمنش اولان فاطمه
 علیه خانم افندی سنه مذکورده پدرلری
 مرحومک سوریه والیسی تعیین بیور -
 المردن طولای برده سوریه سفری اجرا

و علمیه و حکمیہ بہ عطف ایدر لر ایمش •
 حتی بعض مکاتب خصوصیہ دہ بیان بیور۔
 دقلری اوزرہ رومان مطالعہ سی کندیلرنده
 احساس عاشقانه بی ايقاظ دکل بالعکس
 تأهلدن بیله خوفلرینی موجب اوله جق
 تأثیرات کوسترر ایمش • بر درجہ دہ کہ بر
 چوق اقران میاننده یالکز بر خانم قز ایله
 شریک فکر و حکمت اوله رق مدت العمر
 تأهل ایتماک و زمانلرینی بر چیفتلکده
 حیوانات و نباتات میاننده کچورمک خیا۔
 لاتنه بیله یول آچمشلر ایمش •

مشار الیها آثار عاجزانه مزدن حسن
 ملاح پارسده بر ترک حسین فلاح سلیمان
 موصلی و سائرہ کی اساسلری تاریخ
 اوزرینه مؤسس و مبتنی بولنان شیلردن

خانم مطالعانك بو جهتده ده نه رجال
 و نه ده نسوان سائر دن كبرو قالماملردر.
 فقط رومانلرك يالكيز معاشقانه عائد اولان
 بخلرندن تذوقه حصر مقصد ايتاملردر.
 معاشقات خصوصنده كي فكر و مطالعه لر ينك
 خلاصه سني بوندن مقدم دخی يازمش
 ايدك يام بو خرده بين و دقيقه انديش خانم
 افندي احتساسات عاشقانه نك رومان
 قهرمانلرنده كوريلن صورت طفلانه سني
 عادتتا نظر استحقار ايله تاقى ايتمكده درلر.
 علكساندر دومانك اوژنسونك و سائر
 فرانسه اعظم حكايه نويساننك برچوق
 آثاريني او قومملر ايسه ده نظر دقت
 و اهميتي مخادعات عاشقانه دن زياده رومانلرك
 منبي عليهم لري اولان مسائل تاريخيه و سياسيه

ایله اجزای کونا کونی مزج و خلط ایدرک
یکیدن درلو درلو جزؤلر تشکیل ایدن
شیمیستلر آره سنی فرق ایتدم که بر چوجق
برقادین حتی بر ارکاک ایچون بیله فکرجه
شو تنور پک ده استحقار اولنه مزدکلی؟»
بزده قادینلرک اک بیوک اشتغالاتی
رومانلر مطالعه سندن عبارت اولدینی
معلومدره فاطمه علیه خانم افندی حقنده
بورایه قدر ویرمش اولدیغمز معلوماتدن
مستبان اوله جفی وجهله اکتساب معلومات
خصوصنده کندیلری اگرچه نسوان
سائره یه مقیس اولیوب هر شینک حقیقتنه
ایرمک مراقنده بر غیرت مردانه یه مالک
ایسه لرده رومانلر ایله اشتغالدن ارککلر
دخی ممنون اولدقلری حسینله فاطمه علیه

ایدم . مراق بویا آنلر کیتد کدن صکره
دخی اکلایه مدیغ یرلری برادره صورار
ایدم . کیمیا درسلی باشلا دقده بزم کتابجیغنه
برده اجزاجی چراقلنی منضم اولدی .
شیشه لری هاوانلری ییقامق یرلشدرمک
خصوصنده اوشاقلره امنیت ایده مدیکی
جهتله برادر بنی معاوتنه چاغرر ایدی .
کیمیا تجربهلری یاپیلور ایکن بولنیور ایدم .
بناء علیه اجسام بسیطه و مرکبه و کیفیت
ترکب و اصول تحلیل نه اولدیغندن بدأ ایله
اوقسیژنی ایدروژنی آسید قاربونیقی فلانی
ده طانیدم . شویله خارجدن بر نظره او
قدر اهمیت ویرمزسکنر اما وقوفک بو
درجه سیله هیچ اولمزسه باقیری آلتون
وژیوه پی کوش یاغنه اوغراشان آلیشیمیستلر

تجربۀ دخی توسیع ایچون قوناقدہ وجودہ
کتوردکاری کوچوچک برکیما خانہ دندہ
خانم مشار الیہا کرکی کبی استفادہ ایتشلرہ
باقکز بونی دہ نہ معصومانہ بر لسان ایله
یازیورلر :

» برادرہ حافظ کتبلک ایتدیگی بر
مکتوبدہ خبر ویرمش ایدم . بو خدمتدن
پک چوق استفادہم اولدیغنی تکرار اعتراف
ایدرم . اسامی کتبی اوکرنمک بیله آز
استفادہ میدر ؟ هله بر از محتویاتندن خبر
آلمق او استفادہ نک توسعی دیمک دکلیدر ؟
حال بوکے برادرک معلملری رفیقلری دخی
اوطه سنه کله رک علوم شتایه دائر مباحثه لر
جریان ایلر ایدی . اون ایکی یاشمه قدر
بن بونلر ایچنده بولنور و مباحثاتی دیکلر

خصوصندہ قرق انبارك تاثيری بر ارککک
 ارشادینہ خدمت ایدہ جکی قدر بیو کدرہ
 بو یولده کی نشریاتده دوام ایدلماسی حقیقہ
 شایان تأسفدر»

علیہ خام افندینک برازده کیمیا ایله
 اشتغالی خبر آلور ایسه کنز استغراب ایدر۔
 میسکنز؟ لذت معارفه انہماکی بر آرینک
 باله احتیاجنه مساوی اولان بوخارق العاده
 قادین آری کبی هرچیچکدن بال الملق غیرت
 ولذتی بر درلو یکه میور ایمش۔ هر علمک
 هبیچ اولماز ایسه ماهیتنه اولسون وقوف
 پیداسنه فوق الحد هوسکار اولدیغندن نه
 طرفده بر امیدکاه بولنیور ایسه او طرفه
 صالدریور ایمش۔ برادرلری علی سداد
 بک افندی حضر تارینک کیمیا درسلرینی

قرق انبارده ایسه بیوک آدم لره حتی عالم لره
 مخصوص دینله بیله جک شیرلی ده او قویور
 و پک اعلا اکلا یور ایدم • ارتق بوندن
 متولد ذوقه نهایتی اولور؟ هله قرق انبارده
 حکمای قدیمه ایله حکمای جدیده بی مقایسه یه
 دائر اولان بندی او قودینغ زمان کندی می
 یکیدن بر عالمده بولدم • بو بندده تحصیل
 و تعلمی تسهیل ایدن کتا باریک بزده بولم یوب
 اور و پاده بولندی بی حقنده کی سوف او زمانه
 قدر فرانسزجه یه صرف ایتمش اولدیغ امکن
 بی پشیمان ایتیموب بالعکس او غیرنده ینه
 دوامه لزوم کوستردی • آز قالمش ایدی که
 قرق انبار ایله بالاکتفا فرانسزجه بی اهل
 ایده میم • بو خطایی دخی یینه قرق انبار
 تصحیح ایلدی • الحاصل برقادی بی ارشاد

آرتدیره جق مقالات ایچون دکلیدر؟ کندی
 لسان مادرزادم ایله دخی بو یولده آثار
 یازدیغنی کورنجه نه قدر سویندیکمی تعریف
 ایدم • او زمانلر فرانسزجه نی شمیدیکی
 اکلاشم قدرده اکلایه میور ایدم • برچوق
 یرلرده دیکسیونره محتاج اولدیغم کبی برطاقم
 یرلرده دخی مادموازلک تعریفنه محتاج
 اولیور ایدم • قرق انبار ایسه بنم پک
 سربست اوله رق او قویوب یازدیغم کندی
 لسان مادرزادم ایله یازیلیمور ایدی • بو
 حالده شو مجموعه نك نه قدر دلیسی دیوانه سی
 اولدیغمی اکلار سکز • ها ! برشی دهاوار:
 او زمانلر بن فرانسزجه ده بو کبی شیرک
 انجق چوجقلره ویاخود کنجلره مخصوص
 اوله رق یازیلانلری او قویه بیلور ایدم •

انبارك او لسان ساده ايله يازلمش مقالات
علميه و حكيميه سندن ايتدكاري استفادۀ
عظيمه بي اعتراف و شرح و ايضاح ايلمكده
درلر كه بو قدر شناساقلرينه تشكر دخي
ايلرزه از جمله ينه بر مناسبت مخصوصه
اوزرينه شو سطرلري دخي يازه شلردر :
« فرانسزجه لسان ايله كسب معلوماتك
سهولتي كوروب ا كلامقاخم بو لسانده كي
بهره و بضاعه مك تزويدينه مجبور يمي
آرتدير مقده و مادموازل الفا ايله مناسبت يمي
دخي او نسبتده تزويد ايلمكده ايدى . بو
عشق و شوقى بالاخره قرق انبار براز
تعديل ايلمشدر . انسانك كندى لسانى
كندى نزدنده بالطبع دهها مقبول دهها
طائيدره فرانسز لسانه هوسم بياكيلىر يمي

لرینک عقل بیله ایردیرمیه جکلری بویله
 بر مبحث عالی بی برکنج قادینه ده تفهیم
 ایلیه بیله جک قدر ساده یازمقده کی محسنات
 هیچ بر وجهله انکار اولنه مزه . علیه خانم
 افندی او زمانلر نه حاله ایدیسهر الیوم
 عینیله او حاله یوزلرجه و حتی بیکلرجه
 نسوانمز واردر که بونلرک یالکیز قرائت
 و تفهیمه دکل تحریر و تفهیمه بیله قدرتلری
 اثار قامیه لر یله ظاهر و مسلم ایکن و اسفاکه
 کندیلرینی یور مقسزین بیقدیر مقسزین
 عجایب علمیه و غوامض فنیه دن خبردار
 ایده جک قدر ساده و خرج عالم قرائت علمیه
 موجود اولدینی جهته معلومات جهتدن
 نقصانلری میداننده دره . الحاصل فاطمه علیه
 خانم افندی بر چوق مکتوبلر نده قرق

نیکن و اسفا که قرق انبار زماندن بو
 زمانه قدر کنج لارک و فنونه منتسب اولمیا نلرک
 اکلا یه بیله جک لری ساده و آچیق بر صورتده
 مباحث علمیه نی یازمق طریقنه ارباب قلممنز
 رغبت بیوره ماه شلر دره فاطمه علیه خانم
 اقدی بر مکتوب مخصوص لرنده فنونه منتسب
 اولمق سزین مباحث عالیه عامیه حقیقده بیله
 قارئره بر فکر مخصوص اعطا ایده بیله جک
 آتار ساده نك بر نمونه سی دخی ینه قرق
 انبارده کی هضم والات هضم مقاله سی اولد
 یعنی بیان ایله اوزون اوزادی یه تقدیراته
 کیرشم شلر ایدی که واقعا اثر کندی اثر منز
 اولدینی جهتله مدح و ثناسنه کیرشمک
 کندی کندیمزه بر تمدح دیمک اولور ایسه ده
 فیزیولوژی یه قدر درس کورنلردن ماعدا

بالکلیه تبدیل ایدرک نه کورسه م نه ایشتمه
 « بوندن نه چیقار؟ » دیه بر فکر استتاج
 ایله تلقی به باشلادم . ذاتاً طینتم طبیعت
 دخی بو فکر جست وجو ایله متخلقدره
 بناءً علیه بر ماکنه تماشاسندن نه عبرت
 انور بندینی کورنجه کنندی لسانده دخی
 بو یولده کی انارک وجود بولمغه باشلايشنه
 فوق الحد سوينهرك بعدما قرق انباری
 اكا کوره تلقی به باشلادم »

علیه خانم افندینک کنجلره معلومات
 شقی اعطاسی امرنده قرق انبارده کی مقالات
 طرزنده یازیلان شیاره بودرجه لرده اهمیت
 ویرملری و بو صورت فوق العاده تلقی
 ایتملی استکثار واستبعاد ایدناملیدر ظن
 ایدرز . بولزوم حالا بوکون دخی موجود

اوله رق یازلق ایله بر اقا میوب هر کسک
 سننه کوره اکلایه بیله جکلری تعیر و افا.
 ده لر ایله درجه درجه بر قچ درلو یازی یور.
 «دیتته» اصولیله چوجقلره املا و قواعد
 او کر تمک ایچون یاییلان کتابار دخی هپ
 بو یولده معلومات نافع ایله طولدیر یور.
 لکن بونلری نه دن سزه صایوب دو کیورم؟
 صانکه بیلمدیکنر شیرمی؟ مقصدم
 فرانسزجه او قودینی کتابی اکلامغه باشلا.
 مش اولان بر چوجقلک بیله معلوماتنه
 یالکنز کتب موجوده عثمانیه مزدن تحصیل
 کور مش بردلی قانلینک دخی ایریشه میه جکنی
 اکلامقدره. الحاصل بر چای ابریقنک
 قایناسندن و بر آرمودک دوشمه سندن
 نه لر چیقدیغنی او کر نتیجه نظرم و فکریم

او کرمک ترجه ايله تحصيله بکزه مزه بن
 اويله شيلري کوردجه فرانسز لسانه
 ویردیکم اهمیت برقات دها آرتیور ایدی.
 زیرا بداهة کوریور ایدم که کوچکلکمندن
 بری او کرمک هوسنده بولندیغ دنیا
 وما فیها احوالی فرانسز جده دها قولای
 بوله بیلورم. مثلا ترجه بر تاریخ او قو-
 دیغده ایچنده کی الفاظ عربیه و فارسیه بی
 حل ایتک وسجع و قافیه ایچون تکثیر
 واسراف ایدیلن الفاظک معنارینی اریوب
 بولمق بر مسئله عظاما اولوب مقصد
 ا کلاش مقسزین قفا یوریلور و نهایتنده
 آنه بیلن معلومات یورغونقله قاریشق
 بر قضایه کیریور. فرانسز جده ایسه
 او کی معلومات یالکز پک آچیق و منقح

توافق ایدن بو بند بنم ایچون بو خصوصده
 بر مشوق اولمغله اولکیدن زیاده هر کوردیکم
 شیئی تدقیق و تتبع ایله بونلردن یاپدیغم
 نتیجه لردن حقیقت چیقارمغه باشلادم.
 فلسفه دینان شی دخی بو دکلیدر؟»

کذلک علیه خانم افندی هپ شو قرق
 انباردن آلدیغی نتایجدن اولمق اوزره
 قرائت کتابلرینک مطلقا انسانه بر شی
 اوکرته جک صورتده اولمیری لزومندن
 دخی بحث ایده رک دیورلرکه :

« معلومدر که فرانسه زجه ده کنج لره
 او قوتدیر لمق ایچون یاپلمش اولان کتابلرده
 مثلا واپور ما آنه سنک نصل ایجاد
 اولندیغی کبی شیلر بیله فقره ادبیه صورتنده
 یازیلیدر لر . فرانسه زلساننده بو کبی شیلری

او قوم یوب مطلقا برشی او کر نمک ایچون
 او قومغه باشلامشیر • بناءً علیه عثمانیجه
 یازیلان شیر میاننده بزم قرق انبار جمعو -
 عه سی آرزولرینه اک موافق بر اثر اوله رق
 نظر استحصانلرینی قازانمش • ایشته بوبابده
 بر مکتوب مفصلده بروجه آتی خامه ران
 اولمقده درلر :

« قرق انبارده بر ماکنه تماشاسمندن
 نه عبرت آله بیلورز بندی ایشته بنم کیفمه
 اک زیاده او یغون کلن آتاردندر • کچن
 مکتوبلر مک بریسنده اوزون اوزادی یه
 شرح ایتمش ایدم یا • آرتق بن هر کوردیکم
 وهر ایشتدیکم شیئی بر درس مقامنه قویوب
 انکله ذهنمی مشغول ایدرک بزطام حقیقتلر
 چیقارمغه چالیشیمور ایدم • بنم حاله وفکر مه

تجربہ سزایکم ایله برابر بنم ایچسون عشق
 حقنדה دوشوندیکم شیلرک نتیجه سی عشقک
 انواعنه وهر نوعنک ماهیتنه دائر قرق انباره
 درج ایتدیرمش اولدیغکز «عشق» سر
 نامه لی بندک نتایجیله متناسبدر «

اشبو قرق انبار ماده سی دخی فاطمه
 علیه خاتم افسدی ایله آره مزده اوزون
 اوزادی یه مکاتبه یی مستلزم اولمشدره
 سنلری اون بشه اون آلتی یه طوغری
 ایبروله دجه او قودقلری شیلردن الدقلری
 ذوق دخی بشقه لاشمغه باشلایوب هله
 طبیعتلرنده کی جست وجو مراقلری فلسفه
 استعدادی آرتدیجه او زمانه قدر کندیسینی
 متلذذ ایدن شیلر ارتق ذوق ویرمز اولمغه
 باشلاه شیلر • بالکمز تلذذ و تذوق ایچسون

ازدواجی تصدیق استدیلمر . بر ده افندم
 آلتی آی صکره عاشق وعاشقه ارسنده
 بر دیرلتی چیقمز می ؟ بر سنه صکره ایش
 مفارقته منجر اولزمی ؟ بو دفعه دخی
 طرفینک عائله سی مفارقت وقوعبولامسنه
 پک چوق چالشدیلر ایسه ده ممکن اوله مدی .
 او یله ایسه او عشق او سودا نه ایش ؟
 عشقک بو درلو احوال مدهشسه سی ینه
 رومانلرده از چوق کوسه ترلمکده دره
 مصاللرده دیکله دیکمز عشقلر عاشقلر
 معشوقلر ایسه بویله دکلدرد . آنلرک معا .
 شقه لری حکایه سی دائما طاتلی طاتلی بیتیور .
 « اندن صکره ذوق وصفا ایله یشامشلر »
 سوزی دخی علاوه اولنیور که اصل بو
 سوز اغزلرک صوینی آقیتیور . کنجلمکم

ایشکه کلورسه ... ، جوانی دیکمه قدر
 وارمه درکه عالمده ایلک دفعه اولمق اوزره
 نظر جگه می آجان و بنی بر فیلسوف کبی
 دوشوندیرن شی بو اولمش ایدی . هانیا
 بونلر عاشق و عاشقه دکلی ایدیلریا ؟ برسنه
 ظرفنده او عشق قوتنه شدتیه نه اولدی ؟
 ایکنجه دفعه اولمق اوزره نظر دقیمی
 جلب ایدوب بنی دوشوندیرن برشی دخی
 احبادن بریسنک قزی ایله بر دلی قانلی
 آره سنده کی معاشقه قضیه سی اولمشدر .
 ایکی طرفک ده عائله سی بو ازدواجی ایستیه
 میورلر ایدی . عاشق و عاشقه انا بابا یووان
 لرخی ترک ایدرک ازدواج ایلدیلر . آره نه
 متوسطلر مصلحتلر کیردی . آنلر بابالر بو
 قباحتلر چوجقلرک قباحتلرخی عفو ایدرک

هپ الوان لطیفه ایله تصویری و ترسیم
 ایدلیدیکندن آنده کی جهات دهشه و مهلکه
 خاطر لرینه بیله کلمکسزین کنج قز لر هر
 طرفده کنج عاشق لر تخیل ایدر طور لر لر.
 حسب حال جهته کنجه : ایلك حسب حال
 بکا رفیقه خانم ایدر ایدی . دفعات ایله
 تفصیل ایتمش اولدیغم وجهله صادق بك
 نامنده بر مکتبلی ایله اره لر نده تعلق بولنه رق
 نائل مرام اولمق ایچون هر شیئی فدایه
 عزم و جزم ایتشلر ایدی . فدا کار لغک
 اهون و احسنی اولمق اوزره رفیقه خانمک
 اهتداسی صورتی بولنوب نائل امل اولمشلر
 ایسه ده ازدواج لر نده بر سنه صکره زوجی
 ینه بك اوغلی عالم لرینه طاله رق رفیقه
 صیرلاتدجه « ایشته بو بویله اوله جق .

قزلرك خيالاته موافق كله جك خصو -
 صاتدن ماعدا امر معاشقهده رومانلرك
 بر صورت حكمانهده ارانه ايلدكلى مظل
 مدهش مهلك كوشه لرى دخى كوره رك
 او بابه بك كوزل بر فكر پيدا ايلمش
 ايدى . قزلر قادينلر حقنده تاثيرات سيته پي
 يالكز رومانلرده كورما مليدر . او عادى
 قادين مصاللىرى يوقى؟ او بين النسوان
 بر معتاد جريان ايدن حسب حاللر يوقى؟ اصل
 انلرى نظر دفته المليدر . بيلم كيمك
 اوغلى بيلم كيمك قزينه شو وجهله عاشق
 اوله رفق نجه مزاحم ومشكلاتدن صكره
 « قرق كون قرق كيجه دوكون بيرام ايتمشلر
 آنلر ايرمش مرادينه بز چيقالم كروتنه »
 طرزنده كى حكايه لرده سودا دينان شى

پیدا ایدوب ده موجودات خاجیه بی نظر
 حکمت و امعانندن کچور میانلر یا لکز عالم
 اوله بیلورلر ایسه ده فیلسوف دخی اوله .
 میه جقلری درکار اولوب فاطمه علیه خانم
 افندی ایسه طبعیاتی دخی نتبع ایله احکام
 چیقارلر ایمش . ایشته بو تبعلرینی کندی
 قلملریله بروجه آتی یازیورلر :

« ماده وازل آلفا یکر می بشنی متجاوز
 بر قز اولدینی حالدله اوله کوکل بازار لغنی
 علانیت میداننه قویان طاقمدن دکل ایدی .
 اشتغالاتی ادبیات و حکمیاته منحصر ایدی .
 او قدر رومانلر او قومش و علی الدوام
 او قومقده بولنش اولدینی حالدله آنک
 اوزرنده رومانلرک هیچ بر سوء تأثیری
 کورملک شویله طورسون بلکه بعض کنج

قدر پیدا ایلمش بولندقلری وقوف و
 معلوماتی مادموازل آلفا ایله اولان اشبو
 رفاقلرنده قولای قولای تخمین ایدیله میه جک
 درجه لرده توسیع و اکمال ایلمش بولند-
 قلری قوپ قولایجه اکلاشیله بیلور.

فاطمه عالیه خانم افدینک ایلک فیلسو-
 فلاشمسی دخی بو شبابتلری چاغنده باشلا-
 مشدر. احوال عمومیه لرندن بو حال ارباب
 تدقیقک دقت مخصوصه لرینه بالخاصه
 شایاندر. قادینلره رومان اوقوتتمده منفعت
 ویا مضرتی کوریله جکی حقنده غزته لرده
 بر مباحثه آچیلمش ایدی ده بز دخی بو
 مسئله یی مخابره مزنی تشکیل ایلان مواد
 صر سنه ادخال ایدره ک ایجه شیلر یازشمش
 ایدک. سرمایه عرفانی یالکز کتابلردن

بو احتیاج مادموازل آلفا یوزندن استیفا
 اولنور ایمش . مادموازل آلفانک پدری
 حتی افندی فرانسزلرک حقیقه ارباب علم
 و معرفتدن اولوب انکلیز ملتدن تزوج
 ایلدیکی قادین دخی معارفندان نسواندن
 اولمسیله مادموازل آلفا بو ابوینک سرلرینه
 بحق مظهر بر دختر معارفپرور ایدی .
 اوروپا ملتلرینک کافه سنک ادبیات عالیه سنه
 واقف اولدینی کبی آثار جدیده ادبیه نک
 مؤلفلرینی شخصاً طانورجه سنه وقوف
 شامل صاحبی برذات اولدیغدن تمام فاطمه
 علیه خاتم افندینک محتاج اولدقلری انیس
 غمگسار اولدقدن صکره وقوف و معلوماتلرینی
 دخی تزیید ایلیمه چک بر معلم با اقتدار حکمنده
 ایدی . بناه علی ذلک مشارالیه انک او سنه

ذواته انس و صحبتہ الشمس بولنان و حرم
 دائرہ سندہ اغلب قادی نلرک سرمایہ یکانہ می
 اولان تعلقیاتدن ذاتاً خوشلانہ مامقدہ
 بولنان مشارالہا ایچون والدہ لری نزدندہ
 و بر رسم و ادب دائرہ سندہ کچورہ جکلری
 زمانلردن ماعدا کوروشوب قونوشہ جق
 کیمسہ بولنہ مامق ضرورت حکمنی آلمشدرہ
 بوخالده کندی او طہ لرندہ کوشہ کیر عزات
 اولہ رق ترکیہ و فرانسزجہ کتب و رسائلدن
 بشقہ ہیج بر مدار اشتغاللری قالمش
 ایسده انسان انس والقتلہ مجبول اولوب
 باخصوص کندی مکتسبات علمیه و ادبیه
 و حکمیہ سنی کوسترہ جک و آنکده مکتسباتہ
 اورناق اولہ جق یار جان بعض ذوات ایلہ
 ملاقاتہ احتیاجی طبیعی بولندیغندن ایشتہ

یکمزدن بزم درس سز بشقه یرلرده و یریلن
 برر ایکشر ساعتک درس لرك بش آلتی
 مثلی دیمک اولورایدی . بناء علیه بو قزدن
 استفادهم دخی بو درجه سرعتلی ایدی «
 اثنای مخا بره مزده فاطمه علیه خانمک
 بر مکتوبنده اوزون اوزادی به شرح ایتمش
 اولدینی وجهله سنی اون دردی کچوب ده
 آرتق تمامیله حال تستره کیر دکاری زمان
 کندیسنی بیوک بر تنهالق ایچنده بولوب
 خیلیجه صیقلمقده و بناء علیه مادموازل
 آفا کلدکجه کندیسنه بر جان یولداشی
 کلشجه سنه ممنون اولمقده ایمش لر . زیرا
 اون اوچ یاشنه قدر زمانتی همان دائمًا
 سلامقده کچوروب سلامغه منسوب ذوات
 میاننده دخی خواجه مصطفی افندی وسائر

بولمش اولدیغدن محاصره بی محاربه بی
 حکایه ایدر ایدی . بن اندن نه قدر
 مستفید اولدم ایسه اوده بندن ارقدر
 مستفید اولدی . مبادیسنده ترکیه بیلمدیکی
 حالدیه بالتدریج اوکرندی . بن ترکیه
 او قودینغ رومانلری اکا فرانسیزجه نقل
 و حکایه ایدر ایدم . او دخی بکا بویولده
 فرانسیزجه انار ادبیه بی حکایه ایدر ایدی .
 بویله جه کیجه لری ساعت یدی بی سکزی
 بولور ایدک . نهایت او دخی بکا فرانسیزجه
 رومانلر طاشیمغه باشلادی . بن آرتق
 آیده ایکی لیرادن عبارت اولان معاشمی
 کندی اله آلمغه باشلادیغدن ایستدیکم
 کتابلری مباحعه ایتدیره بیلور ایدم .
 ماد موازل آلفا هر کلدیکه سکز اون
 ساعتدن زیاده مهادپا چاشوب سویلشد .

صاقلا یورز ظن اولنور ایدی. بن بو قزده
 یالکز محتاج اولدیغ معلمه یی بولمش صایله مز
 ایدم. محتاجی اولدیغ برده ارقداشی کندیسنده
 بولمش ایدم. اوده بنم ایله معاشرت و. کا.
 لمه دن پک بیوک لذت آلور ایدی. او دخی
 بکا فرانسز لساننک قواعدینی یازدیر مقدن
 ایشه باشلادی. بلکه اونو تمشدر دیه برده
 حساب درسی کشاد ایلدی. بعده بز ایشی
 ایلر و لئدک. تاریخه ادبیاته اخلاقیاته قدر
 واردیردق. تقریر لرینی هپ فرانسزجه
 ایدر جواب لرینی فرانسزجه ایستر ایدی.
 درس مز بیتدکن صکره دخی اوروبا
 ویا خصوص پارس احوالنی اکلاتور ایدی.
 او زمانلر فرانسه و پروسیا محاربه سی یکی
 اولمش و محاصره زماننده کندیلری پارسده

ایسه ده والده سی انکلیز دره بناء علیه
 کندیسیدی ده فرانسزدن زیاده انکلیزه بکزره
 هفته ده درت کیجه سنی صفوت پاشا مر حومک
 قوناغده کچوره که متعهد اولدیغدن بزہ
 یالکز هفته ده ایکی کیجه سی قالیور ایدی
 زیرا بر کیجه بی ده عائله سی نزدنده کچوریور
 ایدی . او یله هوسات بیهوده اربابندن
 اولیوب غایت جدی طورلی بر قز اولدیغی
 کبی نم ده چوجقلق حاملده بیله مالا یعنی
 شیر ایله اشتغاله هوسم اولیوب پک ساکن
 طبیعتلی برشی اولدیغمدن بر بر مزی سودک
 بشقه و قنر و بشقه لر یله ایکمزدخی سکوتی
 زوز کلکه ترجیح ایلدیکمز حالده ایکیمز
 یالکز قالدقچه او قدر چوق سویلشور
 ایدک که سانکه سوزلر مزی بری بر مزه

اولوب بر مکتوبده اکا دائر سوز ایدلمش
بولندیغندن فاطمه علیه خانم افندی
فرانسزجه بی تحصیلده صورت دوامنه فابر
عائله سنی قاتهرق یازمشدر که :

« موسیو فابر یاخود حتی افدینک
قزی مادموازل آلفای دخی البته بیلورسکز.
فرانسزجه بی ایلر وکتور مکده بومادموازل
ایله ایتدیکم رفاقتک پک بیوک یاردیمی
اولمشدره واقعا مادموازل آلفا او زمان
یکرمی بش یاشنده بر قز اولوب بن ایسه
اون درت یاشمده بولندیغندن یاشجه
آره مزده برتناسب یوق ایسه ده اخلاق
و اطوارجه او قدر مشابته وار ایدی که
رفاقتمزک تمامیت و مکملیتنی ایشته بو
مشابته تأمین ایلدی . قزک باباسی فرانسز

اولسہلر ایدی لسان مذکورک تحصیل
 امرندہ کریمہ محترمہ لری حقندہ دہا بشقہ
 درلو اہتمام ایلہ حرکت ایلیہ جکلری درکار
 ایدی . مع ہذا باش اورتوسی ایلہ الیاس
 مطر افدیدن بر سنہ قدر دہا فرانمزجہ
 لسانی تدرس و تعلم ایتسنہ مساعده
 کوسترملری دخی بیوک بر نعمت صابیلورہ
 مخبرات جاریہ مزیدہ شو حقایقہ و قوف
 پیدا ایلدیکمز خالدہ دخی علیہ خاتم افدینک
 فرانسز لسانہ و قوف و اطلاع لری تحصیلک
 بودر جہ سیندہ ممکن اولہ مینہ جق بر مرتبہ دہ
 کورمش بولندیغز دن و ذاتاً فرانسز ایکن
 بوندن اون سکز یکر می سنہ مقدم اهدا
 ایلمش اولان موسیو فابر نام دیگر حتی
 افندی ایکمزجہ دخی معروف بر آدم

فرانسز جهده کی تر قيسنك دخی ادامه سنه
والده لری خانم افندی طرفدن ده هوس
ایدلمکه باشلانمش اولسی بیوک بر اثر تیقظ
عد اولنورده زیرا یانیه سفرنده کی ترجمانلغه
ضمیمه موده جی مودستره جی کبی مغازه لرله
اولان معامله و محاسبه ده دخی علیه خانم
افدینک ترجمانلی ایشه یارادینگی کورنجبه
والده خانم افندی ایچون بو هوسک بیومسی
طیبی کوریلورده بالا آخره برکون اولوبده
یا لکیز در سعادتده بولنان نسوان رسمیه
و معتبره اجنبیه نک دکل در سعادتی زیارته
کلن سیاحت نسوانیه نک دخی خانم مشار
البهای صیق صیق زیارته کله رک اوزون
اوزادی یه مکالمه و مباحثه یه کیریشه جکلرینی
والده خام افندی او زمان کشف ایتمش

کتورمک نقطه سنده خنجری به تبدیل
 هوس ایدیشی فاطمه علیه خانم افدینک
 تکمل زمانه عائد اولان و فوعاتدن ایسده
 اصل هوسی صباوتک صوکلرنده وقوعه
 کلدیکی ایچون او بخته برخاتمه اولمق اوزره
 آنی ده یازی ویردک . بعدما علیه خانم
 افدی بی هوسکار چالشقان ذکی بر صیه
 اولمق اوزره تلقیده دوام ایده میه جکزه .
 بونلره ضمیمه برده باشنده اورتی اولان
 بر خانم قز اوله رق تلقی ایده جکزه که سنی
 اون اوچه واردینی جهتله بوسنده کی
 چوجقلرک نماز بزى ایله مستور یتلری
 بلده مزجه عادتدره .

بریاندن لسان عثمانی و بلوم شرقیه ده کی
 ترقیاتنده دوامی ایله برابر دیگر پاندن

صاریلی ویره جکم . خیر ! بونجه سنه در
 اشتیاقی چکدیکم کتابلری کورنجه بکا بر
 قیدسزلق کلورسه بکنورمیسکز ؟ سببی
 بوندن دها عجایبدر . بنم معشوق دل و جانم
 اولان بیانکیلر یشیل قابل ایدیله . رنگده کی
 اختلافک شو تأثیری تحف دکلی ؟ هله
 کتابجی « برده شونلر وار » دیه خنجیرلی
 قاموسنک جلدلرینی اوکمه قویوب ده لدی
 المقایسه بونلری بیانکیدن دها مکمل
 کورنجه بیانکیلر کوزمدن دوشدیله .
 خنجیرلیلری آلام . باقکز اناسک هوساتی
 نه قدر سریع التبدل ایمش ! ... »

*

* *

شباب

بیانکیلر حقهده کی هوسنی حصوله

اوزرندن ييللر كچديكى حانده هوسى
 كيمسه يه سويله مدم . ييللر ! هم ده قاچ
 ييل بيلور ميسكز ؟ پك چوق سنه لر !
 تا بوندن بش سنه قدر مقدم وولونته
 روماننك ترجمه سنه باشلا ديمگ زمانه دكين
 بو هوسم وجوده كله مامشدر كه حقيقه
 شاشيله جق شيلردندر . آندن صكره ده
 حاصل اوله مدى يا ! چونكه او هوس
 تعديلاً و تبديلاً حصوله كلدى . شويله كه :
 وولونته نك ترجمه سى ايچون بر مكمل
 قاموسه احتياج كورولديكندن بيانكى
 هوسى تكرر نكس ايتدى . جيمه سكز
 اون ليرا قويوب طوغر بجه كتابچى و ايسه
 كيتدم . بيانكى بي صوردم . چيقاردى .
 بن ظن ايدىيور ايدم كه انلري كورر كورمز

اعطاسنه دادیمی نصل اقناع ایتلی؟ بونلرکه
 فرانسزجه او قودینغی تجویز ایتدکلرندن
 اکا دائر اولان کتابلره ال سورمک بیله
 ایسته میورلره دادیمده کی پاره لر بنم کندی
 پاره لر م دکلی؟ امر ایده ایم ده صرف
 ایتسونلره. حالبوکه او وقته قدر دادیمه
 صورت آمرانه ده هیچ بر لقردی
 سویله مامشم. بزجه دادی دیمک معلم
 دیمک. حتی بعض دادیلر تحت تربیه لرنده
 بولنان چوجقلری دو کیورلر ایش بیله.
 بن دادیمدن او یله بر یولسزلق کورمدم
 ایسه ده کندی هوسلرم ایچون حیزلیجه
 بر سوز سویله مکه بیله آشماش ایدم.
 الحاصل نه دادیمه نه والدیمه ونه ده پدرمه
 بو هوسمی بر ردلو اکلاته مدم. ایشک

ایچون کوزل کوزل اوزوملردن قویاروب
 ویریور ای دیسه ده کویا هر اوزوم دانه سی
 برالما قدر بیوک ایمش کبی بوغازمدن
 کچمیور ایدی . عقلم فکرم یشیل قابلی
 کتابلرده . آه آنلر ایله بنی بر او طه یه
 قداسه لرده بیلدیکم ایستدیکم کبی آنلری
 قاریشدرسه م ! ایرتسی کون یالیمیزه عودت
 ایلدک اما بن کیتدیکم حالده کلامش ایدم .
 بینم قابم بیانکیلرک خلیاسی بیانکیلرک
 هوسیه طولو اولدینی حالده کلش ایدم .
 تحقیق ایتمک بونلرک درت جلدی سکز
 لیرایه ایمش . سکز لیرا ! نه مشکل شی !
 برقات البسه یایمق ایچون ادنا بر آرزو
 کوسترسه م بوندن زیاده پاره صرف اولنور
 اما فرنکجه بر کتاب ایچون سکز لیرا

بر قاموس ایتمش . « ترکه دن فرانسزجه یه
 » سوزی بنی بتون بتون تحریک
 ایلدی . ترکه دن فرانسزجه یه ! ها ؟ دیمک
 اولیورکه بویله بر کتاب الده بولنور ایسه
 ترکه یازدیغ شیئی فرانسزجه یه دخی ترجمه
 ایده بیله حکم . الحاصل فرانسزجه یی
 ایلرولتمک ایچون جنت درجه سنه واران
 هوسمی ایشته بودرت جلد کتاب حصوله
 کتوره جک . او قومق ایله اش-تغالزی
 بتوردکن صکره رفیقهم اولان قز « هایدی
 باغه چیقهم ده کزهم » دیدی . بن ایسه او
 یشیل قابلی کتابلردن آیرلمق ایسته میور
 ایدم . اما کتابلره اولان هوسمی میدانه
 قویمق علو جنابمه الویرمدیکندن دعوتی
 قبول ایده رک باغه کیتدک . کویا بکا اگرام

قالد م . لغتلك معناسنى بو قدر مكمل
 و مفصل شرح ايده جك بر كتاب بولنه
 بيله جكي بيله خاطرمدن كچمامش ايدي .
 هوس بر آتش كبي درونمي استيلا ايدي
 ايسده هيچ رنك ويرمدم . كورمامشك
 اثرى كوسترمامكه چالشم . فقط بر قاج
 لغته دها باقدق . بومناسبتله كتابى بر ايوجه
 نظر تفتيشدن كچوردم . اندن صكره برده
 فرانسزجه بر غزته او قومغه باشلادق .
 بيلمديكمز بر مملكت اسمى كلكله ينه بو
 كتابك عني يشيل قابلى بر كتاب اولوب
 باقدى . ارتق طيانه مدم . استيضاحه كيرشدم .
 ويرديكى ايضاحاتدن اكلام كه بو كتاب
 درت جلد اولوب ايكيسى فرانسزجه دن
 ترجه يه و ايكيسى ترجه دن فرانسزجه يه

بر مکتوبنده نصل حکایه ایتمکده درلر :

« فرانسزجه بیلدکیرینی بلناسبه سزه
 بخت ایتمش اولدیغم ایکی همشیره لر یوقی
 ایدی؟ بر کون انلرک کوشکنه کیجه یاتسنه
 مسافر کیتمش ایدک . بو همشیره لرک سنلری
 یکدیگر نندن برر یاش فرقلی ایدی . بیوکی
 پندن ایکی یاش کوچکی ده . بر یاش بیوک
 ایدی . او کون مصاحبه مزلی فرانسزجه
 یوروتدک . کوچک قز « هایدی فرانسزجه
 برشی اوقویه لم » دیدی و ژیل بلاس حکایه سنی
 چیقاردی . اوقومغه باشلادق . ایلك
 بیلمدیکمز لغتی بولمق ایچون النی اوزاتدی
 یشیل قابلی بر بیوک کتاب آلدی . بو کتاب
 بیانکی قاموس ایدی . آرادیغمز لغتی بولدق .
 بو کتابده کی تفصیلاتی کورنجه حیران اولدم

باشلامشرا ايسه معلملر بر قز چوجقدن
 اما او زمانكي يعنى بوندن يكرمي سنه
 اولكي قز چوجقدن جدي بر تدرس
 وتعلم اميد ايده مدككري جهته تدريسات
 واقعه يي بر نيجه قطعيه يه ايصال اميد يله
 دكل مجرد بر تجربه فكريله اجرا ايامشلا درر.
 زيرا از جمله الياس مطر افندي كي حقيقه
 ذكي ومقتدر بر معاملك ايشته شو درجه يي
 بولمش اولان شاكر دينه اتمام مقصود ايجون
 لازم كلن اسبابي تدارك و اخطار ايتمي
 ايجاب ايدر كن قاموس اوله رق عليه خانم
 افدينك النده او زمانلر « قافه لغتي »
 دينلن معهود مختصر ديكسيونردن بشقه
 قاموس يوق ايمش . باقكيز عليه خانم ده
 مكمل بر قاموس فرانسوي يه نائيلتني بالمناسبه

یوقلامده امید وانتظارینک حارجنده بر
 مشاهده کندیسنی متعجب بر اقمشدره مکر بو
 تعطیل مدتی اثناسنده فاطمه علیه خانمک الیه
 جزار احمد پاشا ایله ناپولیون بوناپارتک
 محاربه سنی مصور بر تیاترو اویونی کچوب
 خانم مشار الیها هپ خواجه سندن آلدینی
 اصول ایله اولایا بیامدیکی لغتلی قاموسلردن
 حل ایدهرک یاریدن زیاده سنی ترجمه ایلمش
 ایتمش . معلم افندی بو اثر غیرتی کورنجه
 هم شاشمش هم ممنون اولمشدره .

فاطمه عایه خانمک خدمت تدریسیه سنه
 بر قاچ مقتدر ذاتک تعیین اولندقلرینی
 یوقاریدن بری کوردک ایسه ده کندیسیله
 سبق ایلیان مخبرات عدیده ومدیده من
 نتایجندن اکلا دیغمزه کوره هانکی درسه

اولدینی پدر لرینه دخی بیلدیری بهرک زیاده سیه
 ممنونیتی مستلزم اولدیغندن حین عودتده
 قور فوده زیارته کلش اولان عثمانلی شه بندریله
 فرانسزجه اوله رق مکالمه ایتدیردکلری کبی
 واپورده سائر یولجیلرله ایدیلن مکالمه لر
 دخی بالطبع پدر لرینک محظوظیتنی آرتدیرمقده
 ایدیلره کرک یانیه سفری وکرک آندن
 عودتله الیاس مطر افندینک صله ایچون
 بیروته عزیزمقی فاطمه علیه خانمک فرانسزجه
 درس لرینی ایجه برمدت تعطیله سبب اولمش
 و بناء علیه الیاس مطر افندی بیروتدن
 عودتله درس لره تکرار باشلامق لازم کلدکده
 شاگردینک او زمانه قدر تحصیل ایتدیکی
 شیلری اونو تمش اولسی احتمالنن خوفه
 دوشمش ایسه ده ایلک اجرا ایلدیکی

دور و تفتیشه چیقمش اوله رق عائله خلقنک
 قورفویه کلدکریخی استخبار ایدنجه ولایت
 معیتنه مأمورا اولان بکلک واپورایله بالذات
 قورفویه کچوب اولاد و عیالی استقبال
 ایتمشلر دره . مفارقتدن طولایی او قدر
 دلسوز اولدقلری پدریله بو دفعه حصوله
 کلن ملاقاتک علیه خانم افندی بی نه قدر
 دلشاد ایلمش اولدیغی تفصیله محتاج دکلدر .
 جودت پاشا عائله سنک . اشبو سیاحتی
 استانبولدن مدت مدیده مفارقتی مستلزم
 اولمامشدره . آره دن بر آی قدر زمان مرور
 ایدر ایتمز جودت پاشایه معارف نظارتی
 توجه ایتمکله جملة ینه استانبوله عودت
 اولنمشدره . واپورده کوریلن حال اوزرینه
 فاطمه علیه خانمک فرانسزجه مکالمه به مقتدر

اجنبی تعایمنه کورلمش اولان لزومی اراثة
 ومقامات رسمیه ده بولنان ذوات کرام
 عائله لرینک ذوات رسمیه اجنبیه ایله مناسبتده
 بولندقلرینی اخطار یولی کشاده ایسه ده
 بو یولده نه قدر اطناب کلام ایدلسه قادینلره
 لسان اجنبی تحصیل لزومی تقدیر ایده میانلرک
 تبدیل افکار ایلملرینه ینه احتمال کوریله مز.
 انجق بو لزومی تقدیر ایدن کبار مز دخی
 آز دکدرلر. بو کون سکسان یوز قدر
 مسلمان کبار عائله لرینی بیلیورز که اولاد
 انا نه دخی لسان اجنبی تعلیم ایدیورلر.
 بزم افکار مزه کوره پک ده اصابت ایلیورلر.
 قورفودن یانیه ینه قدر جودت پاشا عائله سنک
 اکمال ایلدیکی سیاحتی بز خبر ویره لم. او
 صرده ۱۱ مرحوم مشار الیه دائرة ولایتی

مختلف فيه ايتدی . افکار متيقظه اربابی
 بو لزومی تصدیق ایدرک فرانسزجه
 تحصیلمز ایچون و لیلر مزی تشویقه
 بولندقلری حالده او تشویقه کرها اطاعت
 ایدیلیور ایدی . اک تجربه نار اک محقق
 اک بیوک مقنع انجق زمان اولوب زمان
 کمال صبر و تانی ایله فقط بر ثبات و دوام
 ایله بر چوق حقایقه افکار بشریه بی قانع
 ایلدیکی کبی آنارینی اوروپا بدایعنده کوردیکمز
 ترقیات مادیه یه اشتراکز انجق لسان آشناقله
 ممکن اوله بیله جکنی ده نظر لر مزده اثبات
 ایلمشدر . الیوم اولاد انات ایچون السنه
 اجنبیه تحصیلنک لزومنی اثبات امرنده ینه
 کندی بلده مزده روم و ارمنی و یهودی
 اولاد اناتنه همان عمومیت اوزره لسان

قومانیہ سنک اسپرو واپوری اولوب انکله
 قورفویہ قدر کیتدک . بو دکز سیاحتدن
 پک زیاده خوشلاندم . هر شهره اوغرا دجه
 بیامدیکم برشیئی یکیدن اوکرنیور جه سنه
 سوینیور ایدم »

قزله لسان اجنبی اوکرتمک لازم
 اولوب اولمدینی مسئلهسی ایوم هنوز قطعاً
 حل اولمامشدر . حتی بونک لزومنی تسلیم
 ایدنلر ایتمیانلره نسبتله اقل قلیلدر . فقط
 دوشونملی که ایوم ارککلر ایچون فرانسز
 انکلیر آلمان وحتی روس لسانلرندن بریسنی
 تحصیلده کی اهمیت والزمیت عمومأ تسلیم
 ایدلش ومکتبلر من پر و غراملرینه دخی
 ادخال اولمش بولندینی حالده بوندن اوتوز
 اوتوز بش سنه مقدم بو مسئله دخی شدیداً

يانیه سفرینی علیہ خانم افندی بر
 مکتوبنده شویله تصویر ایدیورلر :
 « بر بهار موسمنده ایدی که تریسته
 پوسته سنیله استانبولدن حرکت ایلدک .
 بزادر دخی بزم ایله برابر ایدی . تریسته
 پوسته سنک یولجیلری همان کاملاً اجنبی
 اولوب واپورده کی قاروتلرک وضابطلرک
 هیچ بری ترکه بیلیمورلر ایدی . واقعا
 برده قادین قاروت وار ایسه ده او دخی
 ترکه بیلمدیکندن بزم عائله خلقنک کیتمسه یه
 مراسم اکللمسی قابل اوله مینجه بزم فرانسزچه
 ایشه یارادی . والده دخی فرانسزچه نک
 لزومنی او زمان اکلادی . کسدیسنه ترجمانلق
 ایدیورلر ایدم . بو خدمت والده نک پک
 زیاده خوشنه کتدی . بندیکمز واپور لوئید

کیفیتی استیضاح ایلمش . ایاس مطرافندی
 مکتوبک طوغریدن طوغری به علیه خانم
 طرفندن یازلدیغنی و پک ده فنا اولدیغنی
 بیان ایله برابر « ایستر ایسه کز سز ترجمه
 برشی سویلیکنز کاغد اوزرینه قویه لم علیه
 خامه فرانسه جه به ترجمه ایتدیره لم ده باقکنز »
 دیمش . مکبوب جودت پاشایه کوندرلمش .
 ایلوکی پوسته ایله والده خامه پدرلری
 پاشا طرفندن کان مکتوبده برطاقم تحسینلر
 دعالر ثنالر مندرج اولدیغنی کورلمش . بوندن
 آلتی آی صکره جودت پاشا مرحوم عائله سی
 خلقنی یانیه به آلدیرمق ایسته دکارندن کرک
 شو درجه به گلش اولان فرانسه درسلر
 و کرک سائر مطالعادر، تحصیلر منقطع
 اولشاردره .

مذکور درن طولانی بر سکنه عارض اولمشدره .
 تاریخ مذکورده جودت پاشا مرحوم یانیه
 ولایتنه والی نصب ایدیلهرک عائله لری خلقنی
 استان بولده بر اقوب کندیلری یا الکز اولهرق
 یانیه به کیتمشلر ایدی . بو مفارقت علیه
 خاشی زیاده سیله متأثر ایلمش . پک چوق
 اغلار ایمش . فقط اغلادیغنی کیمسنه به
 کوسترمک ایسته مدیکندن کیزلی عملده
 چکیلور کندی کندیسنه اغلار ایمش . گویا
 تأثرات دروتی پدرینه کیزلیجه اکلانق
 ایچون فرانسزجه بر مکتوب یازمش . بو
 ایش طویولوقده اولیه فرانسزجه بر مکتوب
 یازه بیلمک اقتداری کندیسی ایچون
 استکثار اولندیغندن والدهسی خام افندی
 انیاس مطر افندی بی حرم قیوسنه چاغره ردف

ایشه تدیکم، اوکرن دیکم شـیلری تصحیح
 و اکمال ایده جکم « مراقیله بونلره اویله
 بر عشق و هوسله صارلدم که تعریف قبول
 ایتمز. نهایت قرق انبازی ده اوقومغه
 باشلادم. امان یارب! بونه؟ بو بتون
 بتون بشقه بر عالم. بونک حقه کی سوزلرم
 مطالعهم پک اوزون سورر اوزاغه وارر.
 زیرا انک مندرجاتی ده بنی پک اوزون
 مدت اشغال ایتدیلر »

ایشه ۱۳۹۲ سنه سنه یعنی اون اوچنجی
 یاشنه قدر علیه خانمک خلاصه ترجمه حاللریله
 صورت تحصیلاری شوندن عبارت اولوب
 سنه مذکورده برده یانیه سفری ظهور
 ایلدیکندن بیکده بر طفل بختیاره نصیب
 اوله میه جق اولان بو تحصیل منظمه سفر

آجیقمیور او یقوم ده کلیور . ذاتاً کتاب ایله
 اشتغالی پک سودیکم حالده بونلرله اشتغالی
 مراق درجه سنه واردیردم . یالکیز دنیایه
 ایکنجی کاش رومانندن او قدر خوشالانه مدم .
 راقم افندی رومانی ایسه بالعکس دیگر
 امثالنه تفوق ایتدی . اما کائنات سرنامه
 عمومیدی آلتنده کی تاریخلری مطالعه
 بالکلیه بشقه صورت آلدی . دنیانک
 احوال حاضره و سابقه سنی او کر نمکه ذاتاً
 مراقلی اولدیغم حالده اوروپا کی او قدر
 یارلاق ترقیاتیله یالکیز بنم دکل هر کسک
 انظار اهمیتنی جلب ایدن قطعاً نه هر
 حکومتی حقنده مختصر بر تاریخ مکمل
 کورنجه بونلره ایکی ال ایله صارلمز ده نه
 یاپارم؟ « بونی او قور ایسه م اوروپا حقنده

برقی. اندن حصوله کان تلذذ و تأثر اویله
 کتای بتور مکله کچمدی. او رومانک
 وقعهری بر قاج آیلر کوزمک اوکنده
 جریان ایدیور و اشخاصی قارشومه کلیور
 کبی اولدی. واقعا مونته قریستوی ده
 اوفومش ایدم. اما بونده کی لذتی انده
 بوله مامش ایدم. مونته قریستوده کی میدان
 سیاست بانی پک دهشت ویرمش اولدیغندن
 او دهشتلر تجدد ایتسون دیه رومانی ده
 تخطر ایتیمور ایدم. حسن ملاحی ایسه
 دائما تخطر ایله سودیکم ذکی ذاتلره حکایه
 دخی ایدیور ایدم. بعدما حسن ملاح محرری
 نه قدر کتاب بازار ایسه آدیروب او قومغه
 باشلادم. بونلرک دردیله یمک یمکی ده
 ایسته میورم اویقو اویومنی ده. قرنم

اکلا تمق ایچون سفار لر طولوسی لغتلردن
 معنی چیق-ارمغه چاشمق دیتنسی ایله
 لطائف روایاتک طرز افاده سنده کی آچیقلاق
 و پارلاقدن حاصل اولان تلذذ اون بر
 یاشنده کی برچوجغک بیله اکلا به میه جنی
 شیمیدر؟ لطائف روایاتک بر جزوئی
 سوت بابیه ابراز ایله بونی یازان محرک
 یازدیغی کتابلردن ایسته دم • بکا ابتدا خواهجه
 اولی کتیردی • بونی او قدر سودم له
 ایچنده کی اشکال هندسیه بی کندی کندی
 چیزمکه چالش یور ایدم • او زمان هیج
 هندسه بیل میور ایدم • بنم او قود یغ درس
 کتابلریله بونک یازیلشنده کی فرقی پک
 چابوق اکلام • اندن صکره حسن ملاحی
 او قودم • باقدم که بو بتون بتون بشقه

ایلمش لر • بونی کندی قلملریه ایشته
 بروجه آتی تحریر و تصویر بیورمقدهدر لر:
 « برادر کندیسی ایچون فضله اولان
 کتابلرندن بکا ویرر ایدی • بونلرک ایچنده
 سزک لطائف روایاتی بولدم • او قودم •
 بونلر بکا او زمانه قدر او قوددیغ شیلردن
 بشقه درلو کلدیلر • بونلر قفاحی یوره قسزین
 اکلاش-یا یورلر ایدی • الف اللیله یه الف
 النهاره بکزه میورلر • هفت پیکر دینلن
 حکایه لره ده بکزه میورلر • بونلر ذهنمه
 یورغونلق ویرمکسزین طاتلی بر تأثر ایله
 موجب فرح اولیورلر • او زمان کتابته
 یاردیمی اولوق ایچون بزم اقربا افندیلردن
 برینه تلماق ترجمه سی او قوتدیر یورلر
 ایدی • برکیکک باشنی مغاره دن چیقارمسنی

اولان و حتی پدرلری مرحومک دخی
 مصدقلری بولنان ابوت و بنتیت معنویهنک
 موردی حقدده جریان ایدن مخبر اتده خانم
 مشار الیها پک حکیمانہ بر صورتده موقع
 ثبوتہ قویمشلر ایدی کہ ابوت و بنتیت
 معنویهنک اہمیتی ابوت و بنتوت مادیہدن
 ہیچده اشاعی دکلدردہ مادی ابون انسانی
 موجودیت مادیہ عالمہ کتیرمکہ وساطت
 ایدرلر ایسہ اب معنوی دخی موجودیت
 معنویہ عالمہ کتیرمکہ واسطہ اولوردہ
 کندیلرینک موجودیت معنویہلرینہ اک بیوک
 خدمت ایدن مکر بو عید عاجز اولمش
 زیرا اون یاشنده بولندقلری زماندن بدأ
 ایله انار قلمیہ ناچیزانہ منزی او قومغہ
 باشلاہرق ہر او قودقلریی دە حرزجان

نصاحه چو جق بو ذاتدن اور که رک تدریساتندن
 هیچ استفاده ایله مامش • آدمجکزی نه
 منصف ایش • چونکه براز وقت صکره
 درسی بر اقوب کیتمش •

هپ علیه خانم افندینک بویله اون بر
 باشنده بولند قلمی زمانکی معلمی میاننده
 بو محرر عاجزی بو عید احقری دخی
 کورر ایسه کز استغراب ایدر میسکوز؟
 واقعا شو حال بزجه دخی باعث استغراب
 اوله جق عجایب دن معدود ایسه ده بو بابده
 ویر یله جک ایضاحات التقدن صکره ایشک
 هیچ بر غراتی قالمامقده در • بزجه ایضاحات
 مذکورده نک میداننه چیتهمسی ده پک لطیف
 بر صورتده وقوع بولمشدر • شویله که :
 علیه خانم افندی ایله آره مزده منعقد

آنک قدر بیله میور ایمش • شاگرد
 جغرافیادان طبقات الارضدن هیئتدن سوز
 سویلدیکی حالده خواجه خانم بوکی علومده
 پیاده ایمش • شاگرد تلماق ترجمه سی
 او قویوب عربی و فارسی کله لرنک معنارینی
 تعیین ایلدیکی و حتی کندی یازدینی شیلرده
 او کتبی استعمال دخی ایتدیکی حالده
 خواجه خانمک بونلردن چندان خبری
 یوق ایمش • مع هذا امره اطاعت لازم
 کلدیکندن خواجه خانمک ویردیکی تحفه
 وهی ایله امله بی دخی از برله مکدن کیرو
 قنالمش • لکن بو تعلیم و تعلم چوق سورمامش
 او خواجه خانمه بدل اسکندر افندی
 نامنده بر ایرانی کتوریلوب خانمک فارسیده کی
 بهره سی توفیر ایدلمک ایستلمش ایسه ده

چو جغه تعلیمنی موافق بولدقلری برچوق
 معلومات متفرقه بی ده آنک کنج ذهنه القا
 ایلر ایمش که خواجه مصطفی افندی مرحوم
 و شفیق افندی حضر تلری کبی مقتدر معلملرک
 ته به ایلدکلری اوزهنه الیاس مطر افدینک
 غرس ایتدیکی اشبو ازهار معرفت پک
 چابوق پرورش آلور ایمش .

فاطمه علیه خانمک ینه بویله اون بر
 یاشنده بولندقلری بر زمانده دارالمعلماتدن
 ایکنجیلک ایله چیقان برخانمی امثله و تحفه
 وهبی تدریسی ایچون بزم چالشقان طالبه یه
 معلمه نصب ایتشار . لکن اشبو معلمه ایله
 متعلمه آره سننده مقارنت افکار حاصل
 اوله ما مش . زیرا خواجه خانم شا کردی
 قدر یازی یازمه میور ایمش . قواعد عثمانیه پی

مشاجره درجه سنه و اردیر مشلر • چوجوق
دخی قورقوب قاجمش •

فرانسز لساننه شو ایلک انتسابدن
صکره حکمت تعلیمده کی وقوفارینه دیه جک
اولیان الیاس مطر افندی عثمانلیجه برطاقم
جمله لر فقره لر یازمه رق فرانسزجه یه ترجمه
ایچون شا کردینه دخی ویرمه که باشلامش که
مبادیده بو ترجمه لر علیه خامه بر از کوچ
کلور ایمش ایسه ده بر از وقت ظرفنده سعی
وغیرتله بونده ده سهولت قازانمشلر • فنط
الیاس مطر افدینک تعلیمی یایکین
فرانسزجه دن عبارت قالمامش • شا کردینه
عریجه غزته لر دن ده بعض شینر اوقوته رق
ترجمه ایتسیردیکی کی مکتسب اولدیغی
علوم شتادن بویله اون بر یاشنده کی بر قز

افندیلر ایش که اذنی کیجه لری قوناقدہ
 کچور لرلر ایش • بر آره لق بونلر ضابط
 چیققدقلری حالده دخی قوناغه مداومتدن
 منقطع اولیوب یکی هوسله اکثریاتکلملری نی ده
 فرانسزجه ایدر لرلر ایش • فقط نه قدر اولسه
 ترکیب ایتدکاری کلاملرده یا ککشلری اولور
 ایش ده الیاس مطر افندی تصحیحجه همت
 ایلدکجه تشکر ایده جکلمرینه حدت ایدر لر
 ایش • نهایت برکون الیاس مطر افندی
 بونلره حد و درجه لری بیلدر مک ایچون
 فاطمه علیه خامی چاغروب آنلرک سویلدکاری
 برقاچ جمله نی ایراد ایله نرم لرده خطبا
 اولدیغنی صوردهش • اودخی غم امره تطبیقاً
 تصحیح ایدی ویرنججه افندیلر حدتی
 آرتدیره رق الیاس مطر افندیله مناظره یی

کونده ایکی چیقارمش و کمال سرعتله
 حصوله کلن ترقیه کندی دخی شاشار
 ایش قواعد صرفیه و نحویه بی پک اعلا
 بلتدکن ماعددا تطبیقاتک ده اجرایی
 امرنده معلم افندی پک ادهاملی طوران دیغندن
 درت بش ای ظرفنده فاطمه علیه خانم
 افاق تفک لقردی لری سویله مکه و بعض
 مختصر و سهل الحل فقره لری النده کی
 لغتک یازدی میله کندی کندیسنه ترجمه اتمکه
 باشلامش که اون بر یاشنده برچو حق یکن
 تحصیلک بو درجه سنه دیه جک یوقدره

او زمانلر جودت پاشا دائره سنه بر
 طاقم مکتبلی افندیلر مداوم اولوب بونلردن
 ایکسی مرحوم مشار الیهک بوسنده دن
 کتورنهرک مکتب حریبه یه ویرمش اولدی بی

که ایشک اک مهم جہتی ده تصریف افعال
 اولدیغندن غیرتک دخی اک بیوکنی بوکا
 صرف ایدر لر ایش . متعاقباً « قلفه » دینلن
 جیب لغتیه « میروارده زانفان » نام قرائت
 صبیانیه کتابندن برده کوچک ترجمه درسی
 تشکیل ایشلر . ترجمه ایچون پک کوزل
 بر اصول اتخاذا ایلمشلر . شویله که : اولاً
 درسده شاگردک بیلمدیکی نه قدر لغت
 وار ایسه جمله سنی بر دفتره یازار لر ایش .
 قیود مذکورہ شاگردک از برلیه جک درسی
 اولور ایش . بعده اودرسی غرامردن
 اوکرنمش اولدیغی قواعد تطبیقاً حل
 ایدرک ترجمه سنی ده یازار لر ایش . هوسلی
 شاگردہ نه قدر درس ویرلسه بیلمیوب
 اوکرندیکندن الیاس مطر افندی درسی

اون یاشنده باشلامش اولان خانم مشار
 الیهایه اون اوچ یاشنه قدر اوچ سنه دن
 متجاوز فرانسزجه تعلیم ایتمش وفاطمه
 علیه خانم ایسه بو درسلدن یالکزر لسان
 اوکرنمک صورتنده دکل ترقیات ذهنیه جه
 دخی پک بیوک استفاده ایلمشدر.

الیاس مطر افندی طالبه مشارالیه
 درجه مکتسبه سنی اکلا دقدن صکره
 فرانسزجه هم قرائت هم کتابت درس لرینه
 بردن باشلامش . کندیس ی مکاتب عالییه
 دوام ایده رک هر اقسام جودت باشا
 دائره سنده کی او طه سنه کلدیکندن هیچ
 بر اقسام درس سز کچمز ایش . او قویوب
 یازمق بر از ایلروله دکن صکره شاپسال
 غیر امرینک مختصرندن تدریسه باشلامش

حاله برده « اوله ايسه سكا فرانسز جه ده
 او قوتسونلر ! » ديمسونمى ؛ قولاقلريمه
 اينانه ميه جغم كليور ايدى . فقط پدرك بو
 امرى پك جدى اولديغنى ايرتسى كون
 والده مك دخى او امرى لازم كنلره تبليغ
 ايتمسييله ثابت اولدى . مكر بزم او قدر
 قور قولر نه واهى شيلر ايمش ! »

فاطمه عليه خانم افندى همچون فرانسز جه
 معلم تعيين اولنان ذات مكاتب عثمانيه مزده
 هم آوقات هم طيب شهادتنامه لرني اخذ
 ايله برچوق دخى مؤلفات نافع هسييله اثبات
 بضاعه ايليان الياس مطر افنديدر كه بويله
 ذكاسى خارق العاده اولان برطالبه يي نصل
 تدريس ايلمش اولديغى حقه نده بوراده
 براز ايضاحات ويرمك لازم كلسدره . زيرا

چالشديغى كورهش كلامش . يانمه طوغرى
 كلهرك « نه در او؟ » سؤالى ايراد ايلديكى
 زمان بت كې طوندم قالدوم . پدر سؤالى
 تکرار ایلدی . هیچ بر جواب ویره مکسزین
 کتابی چیقاروب کوستردم . انی زهدن
 بولدیغى سؤال ایدنه بندىكى شاشقیناق
 آرئدی . اوله یا بو کتابك بنده نه ایشی
 وار؟ اولسه اولسه برفرانسزجه اوقویانده
 بولنه بیله جك شی . آرتق هر شیئی اعتراف
 لازم کلدی . کتابك آچیق اولان محلی
 اك قيصه هجالتك مطبوع اولدیغى صحیفه لر
 ایدی . پدرك ویردیكى امر اوزرینه بوزلری
 اوقومغه باشلادم . پدر تعجب ایتدی .
 نه یاپه جغنى بیله میه رك ویریه جك حکمه
 منتظر بولنان جانى كې یوزینه باقه قالدیغى

قولایا قله او کر نه بیله جکنی بو صورتده تتبع
 ایدیشم قدر کیمسه بر تتبع صحیحه موفق
 اوله مزه . باغچه ده بر صالحانجام وار ایدی .
 صالحانجامی سومدیکم حالدده اوزرنده آلفابه
 درسی راحتجه یابه بیله جکمدن طولایی
 ارتق صالحانجامدن اینمز اولدم . برده کونک
 بریسنده باغچه ده درسی یابدقن صکره
 کتابی قیونمه قویمنی اونوته رق کتاب المده
 اولدینی حالدده اکثریاتنها اولان برصالوندن
 کچر ایکن پدر قارشومه چیتی ویرمزمی ؟
 امان یارب ! بن شمدی نه یابهیم ؟ کتابی
 قیونمه قویمنه وقت یوق . الیمی یانی باشمه
 صاللاندریوب کتابی انتاریمک انکلری
 قیویریملربنک آره سنده کیزله مکه چالشم .
 فقط ایش ایشدن کچمش . پدر برشی کیزله مکه

ایسه ده اول باول بو سری هیج بر کیمسه یه
 افشا اتمیه جکنه دائر و عد قطعی آلدقن
 صکره جسارت آلدن . بادی امرده رفیقه
 خانم « نه ضرری وار ؟ » دیه آرزومی
 تصدیقه مسارعت کوستردی ایسه ده
 فرانسزجه تحصیل ایدن قزقر ایچون
 قوناقلره فرنک قادینلری کیردیکنی بالاخطار
 بوکا بزم فاملیانک پک ده مساعداوله میه حغنی
 اکلاته رق ایشک ایچنده کی مشکلاتی شرح
 و ایضاح ایلدم . رفیقه خانم بو مانعه نک
 درجه سی تقدیر ایدرک کندیس ی بکا کزلیجه
 تعلیم حر و فیه همت ایده جکی و عدینی و یردی .
 ایشه باشلا دق . امان یارب درس لری نه
 چایوق او کرنیور ایدم ! انسانک بویله
 فوق العاده هوس ایلدیکی شیلری نه قدر

بیلور ایدیسده صوردیغم کملری ینه تعام
 ایده بیلور ایدی . ایشته بو صورتله فرانسزجه
 بر چوق کملر حتی لقر دیرلر بیله بلله مش
 اولدیغم حالده اوقومق یازمق خصوصنده
 حرف واحد دن خبردار دکل ایدم .
 آلدیردیغم آلفابته ای اصلا میدانده بر اقیوب
 کیجه لری چکسه چه مه کایدله دیکم کبی
 کوندوز لری دخی مجلد اولماسی مساعده سینه
 ایکی قات ایدرک قیومه قویدیمدن و بالکنز
 قالدیقه هب او ایلك صحیفه یه باقدیمدن
 بو کیدشله حرف واحد او کونکه امکان
 دخی یوق ایدی . بر چوجنک صبرینه
 نسبتله پک اوزون اوزادی یه دینله جنک
 قدر دوشوندکن صکره نهایت شو مشکل
 دردیمی رفیقه خامه آچمه جسارت آله بیلدم

و بزہ کلوب کیتمکده بولنش ایدی . زوجی
 صادق بك مرحوم مکتب حربیه ده بولنه رق
 خانه سنه هفتده بر دفعه کلدیکندن رفیقه
 خانم بزہ بیانودرسی ویرمک ایچون هفتنهک
 ایکی اوچ کونئی بزده کچورر ایدی .

مومی الیهادن دخی کولم پک
 خوشالاندیغندن کیجهلری اویقو زمانه
 قدر بنم اوطهده اوتورر وقت کچورردک .
 ها ! بو زمان بنم آریجه اوطهم اولدینی کی
 یازی ماصهم کتاب طولایم بیله وار ایدی .
 مصاحبه لر مزانا سنده رفیقه خانم دن پراکنده
 صورتده ایجه فرانسه جه کله لر اوکرشم
 ایدم . خاطریمه کلن هر شیک فرانسه جه سنی
 صورار بللر ایدم . واقعا اصل بیلدیکی
 انگلیز اسسانی اولوب فرانسه جه سنی آز

طویور مامسنی یالواره یاقار ا کیدآ تا کیده
 تنبیه ایده دک آلفابه بی المغه اختیاری ارضا
 ایده بیلدم . ایکی اوچ کون صکره رسملی
 برکوزل آلفابه کتیردی . او کوندن بدأ
 ایله او طومه قبانوب کیمسه یه کوسترمکسزین
 کتابک برنجی درسنی کوزدن کچورمکه
 باشلادم . فقط مبالغه یه حمل ایدلما ایدرکه
 درت کون متمادیآ هم ده هیچ برشی
 اکلا قسزین بو صحیفه یه باقدم . هیچ برشی
 اکلا قسزین بو قدر ثبات و عناد غریب
 دگیدر؟ برکیمسه یه بر حرف صورمغه
 قورقیور ایدم . بوزیانسز شی ایچون عجا
 نه ن قورقیور ایدم؟ بس بلای چوجناق
 حالی! بالاخره دار المعلمانده معلمه اولان
 رفیقہ خانم او آره لقی یکی اهتدا ایتمش

ایله باقیور و اشکال حروفی بیه جک ایتم
 کبی کوزدن کچوره رک ذهنمه نقش ایدیور
 ایدم • بر حاله کلدیم که حروفک کافه سیله
 معارفه پیدا ایدرک بونلری ذهنمه
 صنف صنف آیرمقده ومثلاً *a* حرفه
 بکزه نلری هپ بولوب تعیین ایلمکده
 ایدسه مده بونلرک هنوز نه اسملرینی نه
 ماهیتلرینی بیلما مکده ایدم • قابمده کی بو
 هوس عادتاً بر عشق درجه سنی بولدی •
 بر فرانسزجه آلفابه ایدنمک آرتق بنم
 ایچون کیجه رؤیالریمی بیله اشغال ایدر
 بر سودا حکمنی بولدی • بو آرزویه نائل
 اوله مزایسه م حقیقه چیلدیره جغمی اکلایه ق
 نه اولور ایسه اولسونی کوزه آدیروب
 کیفیتی سوت بابایه سویلدم • هیج بر کیمسه یه

اكلایه جق اولسه معاذ الله تعالی دینی تبدیل
 ایشم قدر ایشه اهمیت ویره رک اكا كوره
 ممانعت ایچون لندن کلانی اجرادن کیرو
 طور میه جفی درکار ایدی • عائله لرینک
 اعضای انائی میاننه دخی فرانسزجه بی
 ادخال ایش اولان فاملیا لردن بریسییه
 معارفه مناسبتمز وارا ایدی • بو عائله دن
 ایکی همشیره ایله پک ایی کوروشدیکمز دن
 بونلرک فرانسزجه او قومه لرینی رسم یا یمه لرینی
 بیانو مشق ایتملرینی ایمرنه رک کورر
 وکندولریله وقت کچورمکدن پک خوشلانور
 ایدم • بو کیدشله فرانسزجه او قومق
 هوسی قلمده او قدر بیودی که ارتق
 کندی کندیمه مرام اکلانه منبر حاله کلدیم •
 ایجه کچن فرانسزجه غزته ااره کمال اشتیاق

اولور اولمز ارککار مزك سويلدکری
 قدر سويلیوب پک چوق کیمسئلردن دها
 اعلا اکلامقده بولندقلرندن بو تحصیاه
 نصل موفق اولمش بولندقلری حقنده
 سبق ایدن سؤالنه جواباً شو سطرلری
 یازوب کوندرمشلر ایدی .

« فرانسزجهیه هوسم دخی اون
 یاشلرمده ایکن حاصل اولمش ایدی . لیکن
 بو هوسمی میدانه قویمق قابلمی؟ او زمانلر
 قز چوجقاره فرانسزجه او کرتمک هنوز
 متعمم دکل ایدی . یالکمز بر ایکی فاملیادن
 بشقه مسلمان فاملیلردن هیچ بریمی بونی
 قبول ایتمامشلر ایدی . بزم فاملیا دخی
 بو خلا فیکیراندن اولوب از جمله والدهم بیله
 بزم فرانسزجه او قودینمی کوره جاک

مقایسه سی کی شیار دخی بو مشقاره کیرمکه
 باشلا یه رق بناء علیه بو نلرک هر بری بر
 فقره اخلاقیه و حکیمه صورتی آورا ایش •
 خانک بودرسلردن عرفان جهتیله استناده سی
 بیودجه بیور ایش ایسه ده حسن خط
 جهتی بردرلو طبیعتارینه موافق دوشمدیکندن
 او جهتن ترقی ایدمزلر ایش • یازدقبری
 شیئی غایت سریع یازمق حالا عادتلری
 اقتضاسندن اولوب فقط رأساً همه آلدقبری
 شیارک کرک اسلوب افاده سی کرک حاوی
 اولدقبری افکار دقیقه دها او زمان بیله
 معلم محترملری طرفندن بکنیلور ایش •
 فاطمه علیه خانم افندی یه فرانسرجه
 او کرماک هوسی دخی ایشه بو اون یاشنده
 بولندقبری زمان کیش • ایوم فرانسرجه پی

بو ذات شريفك وفانندن صكره او
 غيرتلى فصاتلى طالبة علم و عرفانك خدمت
 تدريسى ينه مقدا مجتحي كچن ذاته تفويض
 اولمشدر كه بوندن اول دخى بو يولده
 خدمتلىرى سبق ايلمس ايدى . اربق اون
 ياشنى بولمش و آكلايشنى آرتد يرمش اولان
 شا كردينه معلم مشار اليه حسن خطدن
 زياده كتابت درسى اولمق اوزره اويله
 كوزل مشقار ويررايمش كه برقاچ سطر دن
 عبارت اولان هر مشقى از برلدكجه برقاچ
 درلو قواعد كتابتى بردن او كر نور اولور لر
 ايمش . حتى براز صكره بو مشقار ك اهميتى
 دها زياده آرمش . اوروپا ماداملر يله اسلام
 خاتملىرىنك معلومات خصوصنده كى تفاوتلىرى
 وعادات اجنبيه ايله بزم عادات اسلاميه مزك

ياراتدينى زمان ملائكة كرام « طوبراقدن
 بويله بر وجود ياراتدى . بونه حالدر ؟
 بو قيامت علاه تيدر » ديه بيان حيرت
 ايلمش لدر .

جوابى ويردى كه شو جواب بر
 چوجك اكلايه بيله جي قدر ساده اولمقه
 برابر بر فيلسوفى حيران ايدجك قدرده
 مقنعدر »

ايشته يالكز عامادكل فكراً و حكمة
 دخى فاطمه عليه خانم افندى خواجه
 مصطفى افندى مرحومدن بك بيوك
 استفاده ايامش اولدقلرندن انك وفاتندن
 طولاي ايتدكلى تأسف حالاً خاطر لرينه
 كدكجه حس ايلدكلى احترام متكارانه
 حقيقه بك حقليدر .

اختيار قادينلرك سوزلرني واسكى زمانلره
 دائر حكاياتى پك سور ايدم . لکن برکون
 قوجه قاريلرك « آخر زمان ! قيامت
 ياقلاشمش . توبه قپولرى قپانهجق ايمش .
 اندن صكره ايديلن توبه لر مقبول اولميه جغندن
 خاق جهنمه كیده جك ايمش » طرزنده كى
 تفوهاتى ايشيدنجه فنا حالدہ قورقه رق
 تتره مشم . خواجه افندى كلوب ده ايشى
 كنديسنه اكلاتجه يه قدر حالم يمان ايدى .
 خواجه افندى تقريرمى ديكله دكدن صكره
 ذاتا پك نادر اولان تبسملريه شويله
 بر دوشوندرک :

— قزم، بو لقرديلر دنيا نك اولندن
 برى سويلنه كمشدر . حتى بيوك كتابلره
 يازلايدنى اوزره جناب حق حضرت آدمى

ذکاسی اولانلردخی بکلتدیریلور. بناءً علیه
 صنفه عمومیت صورتنده ویریلن درسه
 نسبتله بر معامک بر شا کرده وپردیکی درس
 آره سنده بر قاچ قات فرق واردر. بونی
 بالذات دخی تجربیه ایتمشز در. صورت
 خصوصیه ده اوچ سنه لک درسک صورت
 عمومیه ده آتی سنه لک درس قدر ثمره سی
 کوریله جکی بدیهیدر. خواجه مصطفی افندی
 مرحوم علیه خاتمه یالکز بو صورتله علومدن
 مجهولاتی تعالیم ایتمکله قالماشدر. اصل
 فکر و نظرینی توسیعه تصحیحیه همت ایتمشدر.
 ایشته بونی خانم مشار الیها کندی قلمیله
 شو صورتده حکایه اییدیور:

« حرمده بولنسیغ زمانلر والدته نك
 اوطه سندن بشقه یرده بولنمز ایدم. چونکه

اجیدم . چوق جدی ادم ایدی . بنم ایله
هیچ لطیفه ایتمز ایدی . فقط تکدیر دخی
ایتمز ایدی »

ذکی برچوجغه عالم و مرافلی بر معلمک
اوج سنه نظر فنده نهلر اوکرته بیله جکینی
شمدیکی صنوف تدریسیه احوالنه قیاس ایله
تقدیر ممکن اوله مزه . واقعا شمدیکی مکاتب
رشدیه وسائر مزده تدریس و تدرس بر از
اغرجه کیدر ایسه ده دوشونمایدر که بر صنفده
آلمشدن یوز اللی به قدر شا کرد بولنوب
معلملر بولنلرک عمومه بر دن درس خطاب
ایدر . خواجه نك تقریرینی ایشتمیان چوق
چوجق بولنور . آرالقا امتحانلردن ماعدا
یوقلامق یوقدر . وسط درجه ده ذکسی
اولانلرک تفهملری ایچون برنجی درجه ده

دورلرینی حرکتلرینی ثوابت و سیاراتی هپ
 او کر ندیم. جغرافیا و هیئتک بکا او قوتلدیغی
 کبی هیچ بر یرده او قوتلدیغی شمسی
 کور میورم. یازلرک قیشلرک تماقی کیجه لرک
 کوندوزلرک امتدادلری شدتلری فلانلری
 نه صورتده اولدقلرینی هپ سویایه بیلور
 ایدم. عثمانلی لسانیا افاذه مرام ایچون
 عربی و فارسیدن نه صورتده استعانه
 ایده جگمزی امثله و بنا و قواعد فارسیه
 فلان کوستر مکمزین خواجه افندی بکا
 او قدر کوزل بلتدی که منتظم صرف و نحو
 کورنلر دخی طول مدت اشتغاللری نهایتنده
 انجق بو قدر استفاده ایدم بیلورلر. ادجکیز
 وفات ایتسه ایدی کندیسندن دهها زیاده
 استفاده ایده جک ایدم. وفاتنه پک زیاده

سويلديکندن بيقوب اوصانمدقون بشقه
 پکده محظوظ اوليور ايدم . علم وفضائی
 حکمت و عرفانی پدرم دخی تحسین ايدر
 ایدی . ايشته یدی یاشمده ایکن بو ذاتک
 درس لرندن استفاده یه باشلادم . تدریس
 تدرس اوج سنه سوردی . زیاده سنه عمری
 وفا ایتمدی . بو مدتده قواعد عثمانیه یی پک
 کوزل بللندی . جغرافیایی مکمل اوله رق
 تمام ایتمدی . حتی تاریخی دخی جغرافیایه
 مزج ایده رک تعلیم ایدردی . خریطه یه
 باقدیره رق بر یرک احوال جغرافیه سنی
 تقریر ایلدیکی صره ده خلاصه احوال
 تاریخیه سنی دخی بکا حکایه ایلر ایدی .
 جغرافیایان صکره هیئنه دخی انتقال ایلدک .
 آرتق بن کره ارضک و اجرام سماویه نک

گوردیکم جبہ سی واوزون بوی صاری
 بکزی طور کبارانہ سی ایله بو مبارک آدمک
 چہرہ نورانیسی کوزمک اوکنه کلنجه
 حقنده حالا بر تائر احترامکاری حس
 ایدرم . افکار مجده ارباندن ترقی پرور
 بر ذات ایدی . بکا دریکتا دخی او قوتدی .
 اما کندی ترتینجه بکا او قوتدی رلمسی لازم
 کلن یرلری او قوتدی . حتی تعلیمات دینیہ سی
 خصوصنده دریکتا یا لکز بر زمین تشکیل
 ایدرک کندسی ایسه تعلیمات لازمی اصل
 شفاها ویرر ایدی . بر طاقم قوجه قاری
 مصالیرینی و شریعت و حکمت اسلامیہ
 مغایر خرافات باطلہ بی ذہمندن سیلمکه
 چالیشیور ایدی . بو کوزل و دقیق شیلری
 بر چوجغه اکلانہ بیله جک ساده لسان ایله

ذاتاً او قدر کوزل تفهیم ایدیور ایدی که
اندن صکره چالشمیه جق بیله اولسه م
ذهنمدن چیقیمه بیلور ایدی. یازلری بوغاز
ایچنه نقل ایتدی کمزده خواجه افندی
هفته ده انجق برقاچ اقشام کله بیلور ایدی
ایسه ده استانبولده بولندی غمز زمان هر
کیجه کله رک او یقو زمانه قدر بزی تعلیم
ایلدکن صکره اوشاق و فنار ایله ذاتآده
اوزاق اولمیان خانه سنه که ندریلور ایدی.
بو ذات او زمانلر برادرک دوام ایلدیکی
مکتبک اک بیوک معلملرندن ایدی که صکره
بو مکتبه «مخرج اقلام» نامی ویرلشدر.
کندیسنی پک سور ایدم. سودیکم قدرده
قورقار و رعایت ایلر ایدم. قار کبی بیاض
و تمیز کوچک صارینی و دائماً یکی و تمیز

عاجزانه مزہ جو اباً یازدقلمی تذکرہ
مفصلہ یہ مراجعت ایڈیورز . اورادہ
دیورلر کہ :

« خواجه مصطفیٰ افندی بنی قواعد
ترکیہ درسہ باشلاتدینی کون خریطہ
اوزرندن جغرافیا درسہ دخی باشلاتدی .
بعدا اقساملری خواجه افندی کلدکچہ
بنی چاغیرتیورلر ایدی . بن دہ درسلمی
یک کوزل حاضرلامش اولدیغمدن مع
التحسین ایلوکی درسہ کچوریایور ایدم .
او قدر هوسله چالشییور ایدم کہ ذاتاً
سومامکده بولندیغم او یون فلان کبی اشتغالات
هیچ خاطریمه کلیور ایدی .
درسلمی ازبرله مکده بلله مکده زحمت
دخی چکمپور ایدم . خواجه افندی درسلمی

— بن همان شمعی او کرن دیمه مش
ایدم . نه زمان او کر نه بیلور ایسه ک دیمش
ایدم . نه ایسه کل باقیم او قو دیکلیه یم ،
دیه درس محفوظی دیکله مش . شاگردانک
تعبیری و جمله صوکی او قودینغی کورنجه
حیرتده قالمش . کندیسنی تعلیمه مأمور
اولان خواجه مصطفی افندی مرحوم
ایرتسی اقسام کلنجه همشیره سنی حضور
. معلمه بالا حصار درسه تشریک ایتمش .
معلم مومی الیهدن ایتدیکی استفاده بی فاطمه
علیه خانم افدینک کندی قلمی ایله
سویلتمک ایچون آثار کامله سنی محررات
واقع سند و وضع انظار حیرت ایلدیکی او
بهره دانشی کیملردن نصل اکتساب ایتمش
اولدقلری حقنده سبق ایدن استیضاحات

اوزر مزده دخی حق تعلیمی اولان مرحوم
 مومی الیهک و فرت علمندن قطع نظر فکر
 حکمتی سوز کوتورر احوال دن دکلدرد.
 برادرلری بک افندی حضر تلرینک نظر
 استحساننی قازانمش اولان فاطمه علیه
 خاتم افندی برکون برادرلرینک او طه سنده
 ایکن میر مشار الیه :

— باقه لم بجره بیله جک میسک؟ شو کبابک
 بر صحیفه سنی او قویوب بلله مکد غیرت ایت.
 دیه علیه خاتمه بر کتاب ویر مشلر که
 پدر عالیلرینک تالیف ایتدکاری «قواعد
 ترکیه» کتابی ایمش. هنوز یدنجی یاشنده
 بولنان فاطمه علیه خاتم بو صحیفه نی بر قاج
 دفعه او قویونجه تمامیله حفظ ایده رک کیفیتنی
 برادرینه بیلدی ردکده :

لزومنی حس ایتدیرمسنده در. قوناقدہ
 بالجمله لوازم معیشت و رفاه تدارک اولندقدن
 ماعدا یالکز جیب خرجلنی اولق اوزره
 دادیسنه هفته ده او توز غروش تسلیم اولنور
 ایمش. دادی قلفه بو پاره ایله چوجغک
 ایستدیکی هر نوع غزته و کتابلری آلور
 و شو مباایمه دن پکده ممنون قالور ایمش.
 زیرا دست تربیه سنده بولنان کوچک خانمه
 فوق الحد محبتی اولوب بالخاصه ارقودیغنی
 یازدیغنی پک سودیکندن بو بایده مخالفت
 دکل شویله سمیحانه بر صورتده معاونت
 دخی ایلر ایمش.

فاطمه علیه خانم افندی نك الك جدی
 بر صورتده تدریسنه همت ایدن زاتده خواجه
 مصطفی افندی مرحوم اولمشدر. بزم

کاتب خصوصی اولملری و طشره لرده کی
 احبایه کوندره جکلری مکتوبلری او کاتبه
 نوخاهیه یازدیرهغه بائلاملری حقیقه
 استغراب اوله جق بر تر قیدره. حتی بیوک
 برادرلری علی سداد بک افندی حضرتلری
 دخی همشیره لرنده کی بو قابلیته حیران
 قاله رق کتابلرینی یراشدیره جکلری زمان
 معاونته چاغیررلر ایمش که اسملرینی خبر
 ویردکلری کتابلری علیه خانمک جلدلر
 اوزرندن اوقویه رق کوتوروب تسلیم
 ایتملرینه مکافاة کندیلرینه لزومی قالمیان
 غزته و مجموعه کبی شیرلی اهدا ایدرلر
 و فاطمه خانم دخی بونلری کمال هوسله
 آلوب اوقورلر ایمش. بزجه بو حالک الک
 بیوک اهمیتی بعدما کتاب و غزته مباحه سی

لالاق وظيفه سنى ايفا ايدن سوت بابانك
 نظارتى آلتىده اوله رق بر املا درسى
 كساد ايلمشدر. فاطمه عليه خانمك بو
 درسلردن استفادەسى پك بيوك اولمش.
 زيرا آز زمان ايجنده املاجه دخى ترقى
 ايدەرك كنديسنه يازديريلان شيلرده پك
 آز ياكلشلىرى چيقيمغه باشلامش. ا كلاملى
 معلمدهكى شوقى و معلمدهكى رغبتى كه
 مشاراليه عليه خانمه فرانسزجه رقلرى
 دخى تعليم ايدرك ذاتاً كوزلجه اوكرنمش
 اولدينى اعمال حساييه يي بعدما بو نوع
 رقلرايله يانمغه باشلامسى نو عمارانسزجه يه
 ايلك مباشرتى عد اولتمقده بولنمشدر.
 يدى ياشنى هنوز بتورمامش اولدقلى
 جالده فاطمه عليه خانم اقدىنك والديه سبه

بسط بوریای افامت ایشم قالمشدر . بس
 بللی حسابدن اعمال اربعه عادیه بی اونو تمامش
 اولمیدر که بونلری زلال معارفه بر غیرت
 وصافیت صبیانه ایله جداً تشنه لب اولان
 کنج شاگردینه کوزجه تعایم ایدم بیلمشدر .
 پاشا پدرلرینک دائره سنه منسوب
 اولانلردن اولوب الیوم نظارت جلیله
 عدلیه رؤسای مأمورینندن بولنان بر ذات
 عالی دخی فاطمه علییه خانمک معلماری
 جمله سندن عد اولتورلر . اوزمانلر پاشانک
 یازیلرینی یازمغه مأمور اولوب بو مناسبتله
 قوناغه اثنای دوامنده خانمک فطانت
 وفراستنی پک زیاده بکنمش و شوکوچک
 یاشنده او قویوب یازیور دیه کندیسی دخی
 بر غیرت معارفه ورانه ایله بالتشوقینه

لالا تعیین ایدلمش اولان بر امکدار ذاتک
 اوغلی کوزل رقعہ خطنہ مالک اولمق حسیدلہ
 علیہ خانمہ بر مشق یازہ رق سوت بابا و
 لالانک نظارتی تختندہ چوجغک یازیلرینی
 تصحیحہ باشلامش. خواجہ ابراہیم شوقی
 افندی ایسہ پک ایلشکمز بر آدم اولدیغندن
 کندی وظیفہ سنہ ایدیان بو تجا اوزدن
 طولایی سس بیله چیقار مامش. بو خواجہ
 شوقی افندی نیک دیگر بعض غرائب احوالی
 دخی وارد در. آنک بریسی ده علیہ خانم
 افندی یہ مقدمات علم حسابی اوکرتمکہ
 چالشمسیدر. روایتہ کورہ بو آدمجکز
 کنجکندہ تحصیل ایلدیکی علومی بالاخرہ
 کاملاً اونوتمش و اونو تدیعی ایچون طریقتندہ
 ترقی ایدہ میوب جودت پاشا دائرہ سندنہ

ابراهیم شوقی افندینک یازیسی تعلیقه بکزر
 برشی اولوب خانم مومی الیها یازی یه
 باشلادقلری زمان بو خط ایله کندیلرینه
 بر مشق ویرلمش اما چوجق او مشقدن
 تعلیق تمشق ایتیموب رقعه تمشق ایتمش.
 مشقده کی تعلیق باریک تالریک سینلریک کافلریک
 حددن افزون کشیده لرینه نظر محبتله
 باقمه میان شا کرد بونلری رقعه اصولنده
 یازار ایتمش ده خواجه افندی « بویله ده
 اولور » دیه اصلا فتور کوسترمز ایتمش.
 چوجق رقعه ندر نسخ ندر تعلیق ندر
 بیلدیکی یوق آ! فقط کندی یاننده یازی
 یازانلریک یازدقلرینی تقلید غیرتنده اولدینی
 ایچون او یله یازی ویرر ایتمش. ده اصکره لر
 عن اصل سسوت بابالری ایکن کندیلرینه

خانم افندی به مداوم اولان و « خواجه
 خانم » دیه دائره ده حرمت و اعتبار ایدیلن
 بر قادی « او قومش! » اولق اوزره
 انتخاب ایدرک آنک آرتغنی یمک غیرتنه
 دو شمش. بو غیرتده بر درجه ایلروله مش
 که خواجه خانمه قهوه آلتی کوتورلدیکی
 زمانلر آرتغنه نائل اولق ایچون طول
 مدت صفه لرده کزینور و قهوه آلتی
 تپسیسنک عودتی بکلر ایمش.

خواجه ابراهیم شوقی افندی دن قرائت
 تحصیل امرنده بر صورت عجیبه ده اوله رق
 خواجه سنی هیچ یورما مش اولدینی کبی
 فاطمه علیه خانم افندی یازنی تحصیل امرنده
 دخی ینه بویله بر صورت غریبه ده اوله رق
 استاد لرینی هیچ یورما مش لر در . زیرا

مأل چيقسارمق بادى امرده بك كوچ
 كلديكى حالده او جمله دن، او بيتدن مرام
 نه اولدينى او كر نلدكن صكره ايكنجى
 قراننده كلاتدن معانينك حقايقنه مكملأ
 واصل اولورز .

فاطمه عليه خانم افدينك دها تماميله
 طفوليتدن چيقمامش وهنوز تماميله صباوت
 حالنه كيرمامش اولدقلى بر زمانده بيله
 تعلمه او قدر هوس و اشيتياقلى وار
 ايمش كه او قومش اولانلرك آرتقارنى يمك
 انسانى او قومش ايده جكى حقنده ايشديكى
 سوزه بر صافيت طفلانه ايله اينامش ،
 فقط او قومش اوله رق كيمى اتخاب
 ايدوبده آرتنى بيه جكى خصوصنده برخىلى
 زمان متردد قالدقن صكره نهايت والده لرى

بو صورتی معکوس کبی کورینور ایسه ده
 براز تعمیق افکار ایدیه جک اولور ایسه
 بزم عثمانلی لسانی ایچون طریق تفهیمک
 اصل بو صورتله کشف و کشادی آسان
 اولدینی تسایم ایدیلور . زیرا « مثال »
 یاخود « مفاد » دینان شی چوجفک
 مجهولی اولدینی حالده او مجهولی دیگر
 برچوق مجهوللر دیمک اولان کلهلر جملهلر
 ایچنده آرامق البته دها کوجدر . اما او
 مثال او مفساد اولدن معلوم اولور ایسه
 آنلرک نصل ادا اولندقلرینی کورمک
 ایچون کلهلر جملهلر ایچنده اجرا اولنه جق
 تحری دهاز یاده قولایلا شور . همان جمله مزک
 باشنه کلدیکی و کلمکده بولسدینی وجهله
 عربی و یاخود فارسی بر جمله دن بر پتدن

تعریف نردن اکلایغنه کوره بشقه
 کیمسه لر « شو یازیلی شی نه دیمک ایمش »
 مراقیله چالشه چالشه اکلایشلی بر آدم
 اولدق لری حالد فاطمه علیه خانم « شو
 معنایی شو مفهومی باقم نه عباره ایله
 یازوب اکلایغنه « مراقیله او قویه او قویه
 اکلایشلی بر خانم اولمش دره . زیرا الف
 لیله و مخیلات عزیز افندی حکایه لری کبی
 شیرلی کندیسنه اکلایغنه لری ایچون مراجعت
 ایلدیکی کیمسه لر بونلری اغزدن بر مصال
 صورتنده اکلایغنه لر ایمش ده چوجوق ده
 مصالی اکلایغنه دن صکره او حکایه نک
 مندرج اولدینی صحیفه لری او قوینجده او
 صحیفه لر کندیسنه قابل تفهم بر یازی حکمنی
 آلور لر ایمش . ظاهر حالد سعی و تحصیلک

بوکتاب مراقبک سوقيه بطل غازی وقان
 قلعه سی وحتی قورشون بسمه سیله مطبوع
 اولان مخیلات عزیز افندی و الف لیله کچی
 کتابلری دخی سر بستجه اوقویه بیلور
 اولمشلر ایسه ده معنلرینی ، مفادلرینی
 اکلایه مدقلرندن بعدما هر اوقودقلری
 شینک نه دیمک اولدیغنی اکلامق مراقبه
 دوشه رک شوکا بوکا صورمغه باشلامشلر ،
 دیمک اولیور که خانم مشار الیهایی بعدما
 حال طفولیتده تلقی ایده میهرک حال صبارتده
 تلقی ایده جکزر .

﴿ صباوت ﴾

اوقودینی شیرلی اکلامق ایچون
 ایتدیکی مراعتلردن حصوله کلن استفاده یی
 فاطمه علیه خانم افدینک بالذات صورت

یرتمق صورتیله دکل . حتی اصحابنندن
 استیدان ایتمکسزین بر شیئه ال دخی
 سورمز ایدی . او زمانلر جودت پاشا
 مرحومک دائره لرینه همشهری یاخود
 اقربا ویا منسوبانندن بر طاقم ذوات دوام
 ایدرلر ایدی که بونلرک بعضلری مکاتب
 عالیه شاگردانندن و بعضلری دائره عدلیه
 ودواثر سائر مداوملرندن اوله رق قوناقده
 اوطله لری و اوطله لرنده اوراق و کتابلری
 بولنور ایدی . ایشته بزم مینی مینی متعجسه
 بوکتابلرک اصحابنندن بالاستیدان آنلری
 قاریشدرمقدن آلدینی لذتی بشقه هیچ
 بر شیدن آله مز ایدی . آرتق طفولیتدن
 چیقمنغه و دور صباوته کیرمکه باشلامش
 اولدینی بو اوانده یعنی یدنجی یاشرلنده

خانم افدینک طفولیتی اکا مقیس دکل
 ایمش. تعلقاتی دیرلر که بو ذکی چوجق
 اطفال سائره یه بکزه مز ایدی. او یونجاغی
 سومیان چوجق اولدینی حالدہ کندیسی
 چوجقلر ایله او یونجاقلر ایله اوینامقدن
 چندان خوشلانمز ایدی. حتی او زمان
 وکلا دائره لرندہ بر چوق سازندہ لر،
 خوانندہ لر بولنوب بولنری تعلیم ایچون
 اوستہ لر کلدیکی و اوستہ لر کلدجکه «کومه
 مشقی» ناشی آلتندہ مکمل فصللر ایدلدیکی
 حالدہ علیہ خانم بولردن دخی ذوق اله مز
 ایدی. انک اصل مراقی کتاب اولوب
 نرہده بر کتاب کورسه قاریشدیر مق مراقی
 بر درلو یکه مز ایدی. لکن بشقه چوجقلر
 کبی ال سوردیکی شیلری بوزمق، قیرمق

مشاهیر علما و ادبا میاننده ابن حاجب کبی
 ویقتور هوغو کبی هنوز طفل ایکن ادب
 و عرفان ایله شهرت آلان ذواتی تخطر
 ایده جک اولور لر ایسه آنلره نسبتله آتی
 یاشنده کی بر چوجغک حرکه لی یازی بی
 درستجه او قویه بیلمسنه اصلا تعجب
 ایلمز لر . نه حاجت شو سطر لری یازار
 ایکن اولادمز میاننده مینی مینی زیبای
 تخطر ایلدک که یدی یاشنی هنوز بتورمش
 اولدینی حالدہ حرکه سز یازیلری ده کرکی
 کبی درست او قودقدن ماعدا هجارل آری
 آری و بر حسن تلفظ ایله سویلنور ایسه
 املاجه بلا قصور کتابته دخی مقتدر در .
 حتی بزم زیبا ایجه حاشاری و قوقلالره
 بیکلره زیاده میال ارلدینی حالدہ فاطمه علیه

مطبوع بر کتاب ایله برابر مینی مینی قار نهی
 قولدن طوتوب « علیه بو کتابلری او قویه
 بیلیور» دیه بدر لرینک حضورینه کورتور مشلر.
 جودت پاشا مرحوم کتابک بر قاج یرینی
 آچهرق چوجغه او قوتدیروب او یاشده کی
 قدرت قرائتی پک زیاده بکنسد کلرندن
 تلطیفاً بر آوج پاره ویر مشلر. فقط هر
 نصلسه چوجق بومعامله تلطیفیه دن او تانوب
 ویا اورکوب قاجمش کیتمش. لکن پدر لری
 شو حالی خوار قدن عدایده رک شاشمش
 قالمش.

تعلیم اطفال ایله زیاده جه اشتغالز
 اولدیغندن بز بعض چوجقلرک استعدادده
 بومرتبهیه وارملرینی هیچده شایان تعجب
 کورمیز. هله قارنلر من صحایف توارینخده

اولوب فقط علی سداد بك افندی حضر تلی
 ایچون تعایم و تدریس مسئله سی دها جدی
 و دها اهتملی بر صورتده التزام اولندیغدن
 و فاطمه علیه خانم افندی دخی برادر لری
 بك زیاده سودیکندن دائما آنکله اختلاط
 ایدرکینه آنک درس لری استماع ایلر
 ایتمس . بو صورتله بشنجی یاشی ایچنده
 مصحف شریفی ختمه موفق اولدیغی کبی
 براز صکره دخی مزراقلی علم حال مولد
 شریف مثللو ترجه لسان و نسخ خط ایله
 حرکه لی اوله رق . طبوع بولنان کتاب لری
 دخی سو کوب او قویه بیلمکه باشلامش .
 جودت پاشا مرحومدن منقولدرکه علیه
 خانم افدینک هنوز آلتنجی یاشنده بولندقلری
 زمان برکون والده لری او یله حرکه لی یازیلرله

زمانده بلله دیکي شیلری بردها اونوتیه جفی
ویاکلش بلله مش اولوب ده بالاخره اونوتمی
لازم کلور ایسه پک چوق کوجا کلرله
اونوته بیله جکی محققا تندر .

فاطمه علیه خانم افدینک کندیلرندن
بیوک بر برادرلری واردر که ایوم شورای
دولت اعضای کر امدن سعادتلو علی سداد
بک افدی حضر تلی اولوب عالم مطبوعاتده
انظار تقدیر انامه وضع ایلدکلری اثار ایله
دخی معروفدرلر . برده کندیلرندن کوچک
همشیره لری وار در . کرک بونلر و کرک
داثرده منسویین و منسوبات اولادی
ایچون یوقاریده دخی دینلدیکی وجهله
بر معلم موجود ایسه ده او معلم اطفالی تعالیم
وتدریسدن زیاده اکلندپر مک ایله مشغول

اوکرتیلن شیلر « بوبو! ماما! جیجی! »
 کبی برچوق مهملاتدر که بونلر چوجق
 ایچون تعایم دکل تغلیط عد اولنورلر .
 چوجق ایسه بالآخره بونلرک غلط
 اولدقلرینی ده تفهم ایدهرک لسانلرک
 طوغریسنی تعلم ایدر . اوت بوکا « تعلم »
 دیرز . یعنی چوجق ایشتدیکی شیلره
 دقت ایده ایده آنلری کندیسی بللر . هله
 طبعنده استعداد تجسس اولان چوجقلر
 اولور اولمز بیک شیشی بیوکلردن صورهرق
 جواب ایسترلر که اکر بیوکلرده پداغوزیدن
 یعنی تربیه اطفال حکمتدن ذره قدر بضاعه
 وار ایسه « چوجقدر! ... » دیه باشدن
 صاومیوب چوجفک صوردینی شیاره جدأ
 جواب ویرمیلدرلر . زیرا چوجفک او

مشاهده ایلدک که موزیقہ نوطہ لریخی
 بیوجک چوجقلر کوجلکله صولفیہ ایدہ
 بیلدکاری حالدہ اوچ درت یاشنده کی چوجقلر
 آنلردن ایشیتہ رک نوطلرک اسملریخی ده
 صوتلریخی ده یک اعلا ایراد وادا ایدیورلر
 ایدی . بالآخره بونلر موزیقہ یی بیوک
 قرنداشلرینه قیاس قبول ایدہ میه جک بر
 سرعت و سهولتله اوکر نملر در .

چوجقلر حقندہ بو یولده اجرا اولنان
 تدقیقات بسیقو لوژیه حقیقہ عجیب و مهمدر .
 ایکی یاشندن بش یاشنه قدر اوچ لسانی
 بردن اوکر نملش چوجقلر کوردک . بونک
 بر اثر تعابم اولمدیغی هویدا در . یعنی
 چوجقلره بو لسانلر تدریس و ساثره
 صورتنده اوکر تاملش دکلدر . بالعکس

حاجی ابراهیم شوقی افندی به تدریس و تعالیم
 ایچون تسلیم اولمشلر ایسه ده شو بش
 یاشنده کی چوجفک دها ایلک درسده
 حروفی طانیوب او قومغه یلتندیکنی کورنجه
 شامش قالمش . واقعا ظاهر حاله نظراً
 شاشه جق برشی ایسه ده دائره نك و کندیسنک
 حالی تدقیق ایدیلهنجه او قدر تعجبه محل
 قالمز . بو خواجه شوقی افندی حلبده دخی
 دائره نك خواجه سی اولوب برچوق اطفالی
 تدریس ایلر ایکن فاطمه علیه خاتمی دخی
 کاندرمک ایچون درسه احضار ایدرلر
 ایمش . ایشته او مناسبتله بشقه لرینه ویریلن
 درس لری دیکله یه دیکله یه آنلردن اعلا
 کندیسی او کرشمدرکه بو حال اکثریتله
 چوجقلرده کوریلور . کنندی اطفالمزده

احمد و فیک پاشا مرحوم ایله ملاقات

و مصاحبت ایدر ایش «

ایشته فاطمه علیه خانم افندینک مبادی

طفولیت خاطر آتی شونلردن عبارتدر .

حلبده اولان بو احوالی و اورادن استانبوله

عودتله بش یاشنه قدر گذار ایدن خصوصاتی

تمامیله تخطر ایلدکاری حالدده او قومغه نه

زمان و نصل باشا ایوب او کوندکارینی

بر درلو تخطر ایده میورلر . بویله بیوک

دائرة لرده دائمی خواجه لر بولنه رق فاملیا

اولادینی وینه فاملیا اولادی دیمک اولان

کوچک جاریه و خدمتکارلری و حتی دائرةیه

منسوب اولان بیوک افرادی بیله او قوتورلر .

استانبوله عودتدن صکره فاطمه علیه خانم

دخی رسماً دائرة خواجه سی بولنان لو فحلی

کیتمش ایدک . معلوم آ بویله یرلره مسامان
 حرملری کیتدکاری زمان ارکک بولماز .
 قونسلوسک زوجہ سی مسافرلره عزت
 و اکرام ایله مشغول قالدیغندن بی قوجه سنک
 یانہ کوتورہ مامش . کوندرہ مامش . عودت
 ایچون حیوانلره ینہ جکمز ائنادہ موسیو
 اسکینک اوشاغی قوشہرق کلدی .
 والدہ مه « عفو ایدرسکز چابی بوکون
 کوچک خانمی کورہ مامش . کوروشمکسزین
 عودتنہ کوکلی راضی اولہ میور » دیہ بی
 قوجاقلادینی کی افندیسنک یانہ کوتوردی .
 بوکا پک زیادہ سویندیکم ایچون اوشاغک
 قوجاغندہ کیدیشم حالا خاطرمدہ در . بو
 موسیو اسکین قیر بیقلی بر آدم اولوب
 استانبولده بولندینی مدت ظرفندہ دخی

مصاحبت ایدر ایدك . بركون اثنای
 مصاحبه ده بن سوزی کسه رك طالغین
 طالغین موسیو اسکینک یوزینه باقه قالمشم .
 اختیار بونی مراق ایدرک سببنی صورمش .
 خرستیانلری عوامده کی تعبیر غلیظ ایله
 یاد ایدرک « کاوورلر جهنمده یانه جقلم
 ایش ، سن ده کاوور ایشسک . بن سنی
 چوق سویورم . یانه جقسک دیه آجیورم »
 دیمشم . حتی بو سوزی متعاقباً آغلایه رق
 آد مجغزک بیوننه صارلمشم . بنی نصلسه
 تسلیه ایش . بعده بر آراق پدرم ایله
 ملاقاتنده کوچک چوجقلمه بو یولده کی
 فیکرلری القا ایلمک روا اوله میه جغنی
 بر صورت محقانه ده اخطار ایلمش . برکون
 موسیو اسکینک خانه سنه والده ایله برابر

مصاحبه سنك صورت و كيفيتنى شمى
 دوشونىورمده ديه جكم كليور كه كويا بو
 فاضل اختيار بكا مفتون ايدى . بر قاچ
 كون كورميه جك اولسه مخصوص آدم
 كوندروب دعوت ايدر و درلو نوازشر
 ايله مصاحبه قويولور ايدى . حرمى
 بر بويار قزى ايمش . فقط حرمى ايله
 دوستلغمز اودرجه لرده صميمى دكل ايدى .
 بو موسيو اسكين ايله كچوردى كمز زمانلر
 حالا كوزمك او كنده اولوب اوان طفوليتمك
 اك طاتلى بر قسيميدر ديه بيلورم . مزين
 بر صالونى اولوب اورته ماصه سنك او كنه
 قوجه مان بر تمساح قديدى اوزانمش ايدى .
 بومدهش قديدن اور كمز ايدم . بو صالونده
 موسيو اسكين ايله قارشو قارشويه اوتورر

یاننده او تور مسنه مساعده اولمش ایسه ده
 قوجه اختیار « بن قهوه جزوه سی المده
 اوله رق اولمکی آرزو ایدرم » دیه خانه سندن
 نه قهوه او جاغنه نقل مکان ایتمش
 و زوجه سنک بو بایده کی ابراملری بوشه
 چیقمشدر .

اوان طفولیتک خاطر اتسندن اولوق
 اوزره شو سوزلر دخی فاطمه علیه خانم
 افندینک کندی قلملرندن چیقمشدر :
 « آشیانه پدر خار جنده اوله رق اک
 اسکی پیدا ایتمش اولدیغم دوست حلبده
 انکلیز قونسلوسی موسیو اسکیندر . بس
 بللی چوجقلره بک محب اولمیدر که بو آدم
 دخی بنم ایله اوزون اوزادی یه قونوشمقدن
 یورلمز و اوشنمز ایدی . بنم ایله اولان

کنديسي او قور يازار جهانديده ذكي
 ظريف بر آدم اولوب بر آرهلق رسماً
 بالامتحان قائم مقاملغه ده اثبات اهليت
 ايدرك بو مأموريتله بر قاج يره کيتمش
 ايسه ده جودت پاشا مرحوم حلب واليسي
 اولنجه آره لرنده کي مناسب و حقوق
 قديمه يه مني قهوه جي باشليق ايله بر لکده
 حلبه کيتمش و آرتق آير لاما مشدره شمدي
 بو قوجه آدم شيخوختك مرتبه کالنه
 وارمش اولقله برابر صوك زمانه قدر
 قهوه او جاغندن آريله ميوب پاشا مرحومک
 قهوه سني کندي الی ايله پشور مکده ایدی
 ايسه ده بالذات کوتوروب تقدیم ایتکه
 موفق اوله ما مقده ایدی ، بر آرتق تام
 معاشيله تقاعد ایديله رک خانه سنده زوجه سنک

طفولیتند بوسایمان اگادن خوشلانمقدهگی
 حتی پک مسلمدر . بو آدم حالا بر حیاتدر .
 سنی یوزدن متجاوز اولدیغی حالده جودت
 پاشا مرحومک ارتحالنه قدر دائره لرنده
 دوام ایتمشدر . حتی کندسی پاشا مرحومک
 یالکز بنده سی دکل آندن فضله اوله رق
 برده قپو یولداشیدر . مرحوم مشار الیه
 هنوز متأهل بیله اولیه رق رشید پاشا
 مرحوم دائره سنده ایکن بوسایمان اگادخی
 رشید پاشا مرحومک ایکنجی قهوه جیسی
 ایمش . لکن اوزمانلر قهوه جی باشی عادتا
 ارکاندن بولنسیله ویالکز قهوه اوجاغنک
 آمرلکی ومدیرلکی وظائفیه مشغول
 اولسیله رشید پاشا مرحومک قهوه سنی
 سلیمان اگاپشورر وکتورر ایمش .

اغا - وويلر ايكن جان قولانغيه ديكله يه
 ديكله يه او بويه قالور ايشمده بنى قوجا قلر -
 ينه آلهرق حرمه کوتورر لر ايشمده ، زيرا
 او يانق بولنديغم زمانلر اصلا حرمده بولتمق
 ايسته مز ايدم »

فاطمه عليه خانم افندي وقتيه بزه
 شوتفصلياتي تحطرات ذهنيه سنك نره لره
 قدر وارم بيلديكني اكلاتمق مقصديله
 يازمش اولديغي حالده بوكون ترجمه حالنده
 اوان طفوليتي كسدي قلميله يازيسور
 مشجه سنه ايشمزه يارامسي حقيقه موجب
 تشكردر . شو خاطر اتك بر قسمي دهها
 واردر . لکن سايمان اغا حقنده آچيلان
 سوزي اتمام اچون شوني ده طرفمزدن ايراد
 ايتلي يزكه فاطمه عليه خانم افندي سنك حين

فاطمه غليه خانم افندي خضر تليرينه

سو كيني قيزم ! التي يدي سنه در سنكه
مغوي پدر و دخترز . سكا هنوز هيچ برهديه
تقديم ايتام شمدر . زهي صايغي سزلق ! دكلي ؟
فقط سكا لايق نه هديه بولوب تقديم ايده -
بيلور ايدهم ؟ دوشوندم طاشندم سكا هديه
اوله رق ينه سنه دن بشقه سني بوله مدم . ايسته
بو كتاب سنسك قزم ! سني سكا تقديم
ايديورم . قبول ايتامزلك ايده مزسك يا ؟

احمد مدحت

1968

1010195

Amat Hithat

فاطمه علیہ خانم

Safma Aiyge hārim یاخود

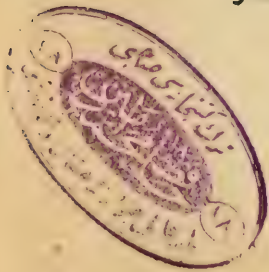
بمحرره عثمانیه نك نشانی

محرری

احمد مدحت

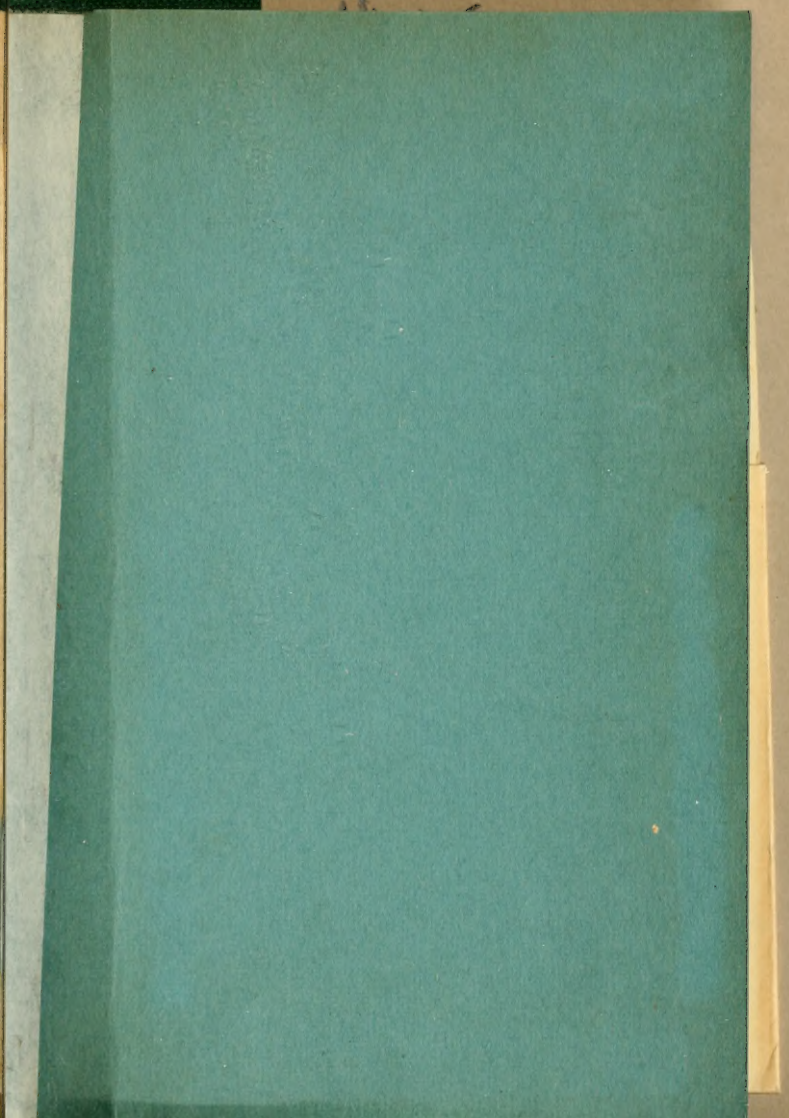
معارف نظارت جلیله سنك رخصتيله

{ قرق انبار } مطبعه سنده طبع اولمشدر

استانبول

۱۳۱۱

فاطمه عليه خاتم

ياخود

بر محرره عثمانیه نك نشاتی

محرری

احمد مدحت

معارف نظارت جلیله سنك ۶۲۳ نومرو
و ۱۵۰ جاذی الاخر سنه ۱۳۱۳ و ۲۰ تشرین
ثانی سنه ۱۳۱۱ تاریخلو رخصتنامه سیله
(قرق انبار) مطبعه سنده طبع ایدلشدر.

درسهادت

۱۳۱۱

21.19.5.66

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PL
248
F35Z6

Ahmet Mithat
Fâtma 'Aliye hanım

